

DEN SIMONS

SIROČIĆI HELIKSA

Veliki obrtni brod prebacio se iz Hokingovog svemira u crvenobelu dvostruku svetlost bliskog binarnog zvezdanog sistema. Dok je 684.300 ljudi 'Heliksa Amojetovog Spektra' spavalo u dubokom kriogenskom snu, pet AI koje su upravljale brodom posavetovale su se međusobno. Naišle su na neobičan fenomen, a kako se samo njih četiri od pet slagalo da je to dovoljno važno da se ogromni obrtni brod izvede iz Hokingovog svemira i brzine veće od svetlosne, zapodela se živa rasprava - u trjanju od nekoliko mikrosekundi - o sledećem koraku.

Sâm obrtni brod izgledao je divno u svetlosti dve daleke zvezde, dok je bela i crvena boja zapljuskivala njegovu kožu dužine jednog kilometra, a zvezdana svetlost bleskala na tri hiljade mahuna za održavanje života u dubokom snu, u grupama od po trideset mahuna na svakom od stotinu obrtnih prstenova koji su se vrteli tako brzo da su nosači izgledali kao nejasne, preklapajuće lopatice ventilatora, dok je samih tri hiljade mahuna ličilo na jedan jedini, blistavi dragulj koji bukta crvenim i belim svetlom. Aneanci su podeseili brod tako da prstenovi točkova duž dugačke, centralne osovine broda budu zakošeni - prvih trideset nosača unazad, dok su duži nosači s po trideset mahuna na drugom prstenu bili pod uglom, napred, pa su same mahune za duboki san prolazile jedna kraj druge sa samo nekoliko mikrosekundi razmaka, stapajući se u čvrstu mrlju zbog koje je brod u punom obrtanju ličio upravo na ono na šta je njegovo ime podsećalo - na dvostruku spiralu, Heliks. Posmatrač udaljen nekoliko stotina kilometara video bi kako nešto nalik na rotirajući heliks ljudske DNK hvata svetlost uparenih sunaca.

Svih pet AI zaključilo je da bi najbolje bilo da se obrtne mahune privuku. Prvo su veliki prstenovi promenili položaj, dok se blistavi heliks nije pretvorio u niz od tri hiljade ugljenično-ugljeničnih obrtnih nosača u usporavanju, svaka s jajastom mahunom vidljivom na kraju kroz usporavajuću mrlju brzine. Onda su se nosači mahuna zaustavili i pribili uz dugačak brod, tako da se svaka mahuna za duboki san ugnezdila u konkavno udubljenje u koritu kao jaje pažljivo stavljeno u posudu.

Heliks, koji sada nije toliko ličio na svoje ime koliko na dugačku, vitku strelu s komandnim centrima u izbočenoj, trouglastoj glavi, s Hokingovim pogonom i većim fuzionim motorima grupisanim kod krme, morfovaio je osam slojeva koji su prekrili ugneždene obrtne nosače i mahune. Sve AI glasale su za usporavanje prema beloju zvezdi klase G8 pod umerenih četiri stotine gravitacija i za pojačanje zaštitnog polja do klase dvadeset. Ni u jednom sistemu binarnih zvezda nije se mogla primetiti nikakva pretnja, ali crveni džin u udaljenijem sistemu je - baš kao što je i trebalo - izbacivao ogromne količine prašine i zvezdanog otpada. AI koja se osobito ponosila svojim navigacionim veštinama i oprezom upozorila je da bi ulazna putanja prema zvezdi G8 trebalo da se drži podalje od Rošove tačke L1 zbog tamošnjih jakih udarnih talasa heliosfere, i svih pet AI počelo je da priprema dijagram kursa usporavanja u sistem G8, koji bi izbegao najjače komešanje u heliosferi. Udarni talasi zračenja lako su se mogli neutralisati čak i pomoću zaštitnog polja treće klase, ali pošto su na brizi imali 684.300 ljudske duše na brodu, nijedna AI nije želela ni najmanje da rizikuje.

Njihova sledeća odluka bila je jednoglasna i neizbežna. Imajući u vidu razlog za skretanje i usporavanje u sistem G8, moraće da probude ljude. Sajdžio, AI zadužena za spiskove osoblja, dužnosti i psihološke profile, čiji je posao bio da upozna i poznaje svakoga od 684.300 muškaraca, žena i dece, utrošila je nekoliko sekundi u proveru spiska pre nego što je odlučila kojih devet ljudi da probudi.

Dem Lia se probudila lišena svakog traga tupog mamurluka iz staromodnih komora za kriogensku fugu. Osećala se odmorno i spremno kada se uspravila na ležaju za duboki san, dok joj je ruka ležaja nudila tradicionalnu čašu soka od pomorandže.

"Nešto hitno?" upita ona glasom koji nije bio ništa promukliji niti dublji nego što bi bio posle dobro prespavane noći.

"Ništa što bi ugrozilo brod ili misiju", reče Sajdžio, AI. "Zanimljiva anomalija. Stara radio-poruka iz sistema koji bi mogao poslužiti kao izvor za obnovu zaliha. Nema nikakvih problema s dejstvovanjem broda ili održavanjem života. Svi su dobro. Brod nije ni u kakvoj opasnosti."

"Koliko smo daleko od poslednjeg sistema koji smo proverili?" upita Dem Lia, iskapi sok od pomorandže i navuče brodsku odeću sa smaragdnom trakom na levoj mišici i turbanu. Njen narod je tradicionalno nosio pustinjsku odeću, i svaka odora bila je u boji Amojetovog Spektra koju su različite porodice odlučile da slave, ali odore nisu bile mnogo praktične za putovanje obrtnim brodom, gde je bestežinsko stanje bilo česta pojava.

"Šest hiljada tri stotine svetlosnih godina", reče Sajdžio.

Dem Lia se uzdrža da ne trepne. "Koliko je godina prošlo od poslednjeg buđenja?" upita tiho. "Koliko je ukupno godina brod putovao? Koliko je putovanje ukupno izazvalo godina vremenskog duga?"

"Devet brodskih godina i sto dve godine vremenskog duga od poslednjeg buđenja", reče Sajdžio. "Ukupno trajanje putovanja, trideset šest godina brodskog vremena. Ukupan vremenski dug izazvan putovanjem u odnosu na ljudski svemir, četiri stotine jedna godina, tri meseca, jedna sedmica, pet dana."

Dem Lia protrlja vrat. "Koliko nas se budi?"

"Devet."

Dem Lia klimnu glavom, prestade da gubi vreme u ćaskanju s AI, obazre se samo jednom prema nešto više od dve stotine sarkofaga za spavanje gde su

njena porodica i prijatelji i dalje spavali, pa pođe glavnim brodskim transporterom za ljudstvo do komandne palube, gde će se okupiti i ostalih osmoro.

Aneanci su uvažili zahtev ljudi Heliksa Amojetovog Spektra da komandnu palubu izgrade kao most drevnog bakljobroda ili nekog morskog plovila s prehedžirske Stare Zemlje. Paluba je bila orijentisana u jednom smeru, naniže, i Dem Lia je sa zadovoljstvom uočila, dok se vozila do komandne palube, da brodsko zaštitno polje održava postojanu jednu gravitaciju. Sâm most bio je promera od oko dvadeset pet metara i nosio je stanice komandnog neksusa za različite specijaliste, kao i središnji sto - okrugao, naravno - gde su se probuđeni okupljali, pijuckali kafu i zbijali uobičajene tihe šale o snovima u kriogenskom dubokom snu. Duž velike hemisfere komandne palube, široki prozori otvarali su se u svemir: Dem Lia je stajala jedan minut i posmatrala nepoznati raspored zvezda, pogled koji se pružao duž naizgled beskrajnog tela samog Heliksa gde su teški filtri prigušivali blistanje repa fuzionog plamena koji je sada posezao osam kilometara prema njihovom odredištu - i sâm binarni sistem, jednu malu belu zvezdu i jednog crvenog džina, i jedno i drugo jasno vidljivo. Naravno, prozori nisu bili stvarno prozori; njihovi holo prikazi mogli su se menjati, zumirati ili učiniti neprozirnim u trenu, ali za sada, opsena je bila savršena. Dem Lia obrati pažnju na osam ljudi kraj stola. Sve ih je srela tokom dvogodišnje brodske obuke s Aneancima, ali nikoga od njih nije dobro poznavala. Svi su bili u odabranoj grupi od manje od hiljadu ljudi određenih za buđenje tokom tranzita. Pogledala im je obojene trake dok su se predstavljali uz kafu.

Četiri muškarca, pet žena. Jedna od preostalih žena bila je takođe smaragdozelena, što je značilo da Dem Lia nije znala hoće li komanda pripasti njoj ili mlađoj ženi. Naravno, o tome će se u svakom slučaju odlučivati konsenzusom, ali pošto je smaragdozelena traka pesme i društva Heliksa

Amojetovog Spektra predstavljala sklad s prirodom, sposobnost komandovanja, lako ovladavanje tehnologijom i očuvanje ugroženih oblika života - a svih 684.300 Amojetovih izbeglica mogli su se smatrati ugroženim oblicima života ovako daleko od ljudskog svemira - pretpostavljalo se da će prilikom neuobičajenog buđenja zeleni biti izglasani za sveukupnu komandu.

Osim druge zelene - mlade, ridokose žene po imenu Res Sandre - bili su tu: muškarac s crvenom trakom, Patek Georg Dem Mio; mlada žena s belom trakom po imenu Den Soa koju je Dem Lia poznavala iz diplomatskih simulacija; muškarac s trakom boje abonosa po imenu Džon Mikail Dem Alem; starija žena sa žutom trakom zvana Oam Rai koju je Dem Lia pamtila kao izvrsnu operaterku brodskih sistema; belokosi muškarac s plavom trakom po imenu Piter Delen Dem Tae, koji je primarno bio obučen u psihologiji; privlačna žena s ljubičastom trakom - gotovo izvesno odabrana za astronomiju - po imenu Kem Loi; i narandžasti muškarac - njihov lekar, s kojim je Dem Lia u nekoliko navrata razgovarala - Samel Ria Kem Ali, koga su svi poznavali kao dr Sema. Posle predstavljanja zavladao je tišina. Grupa je pogledala kroz prozore prema binarnom sistemu i beloj G8 zvezdi gotovo izgubljenoj u sjaju upečatljivog fuzionog repa Heliksa.

Konačno Patek Georg, crveni, reče: "U redu, brode. Objasni."

Sajdžiov smireni glas začu se iz sveprisutnih zvučnika. "Približavali smo se trenutku početka potrage za zemljolikim svetovima kada su se senzori i astronomi zainteresovali za ovaj sistem."

"Binarni sistem?" upita Kem Loi, ljubičasta. "Svakako ne za sistem crvenog džina?" Ljudi Heliksa Amojetovog Spektra bili su krajnje određeni po pitanju sveta koji su želeli da im brod pronađe - sunce klase G2, zemljoliki svet od najmanje 9 stepeni po staroj Solmevljevoj skali, s plavim okeanima, prijatnom temperaturom - drugim rečima, raj. Za lov su imali desetine hiljada svetlosnih godina i hiljade godina. U potpunosti su očekivali da taj svet i nađu.

"Više nema svetova u sistemu crvenog džina", saglasi se AI Sajdžio sasvim ljubazno. "Procenjujemo da je to bio sistem žutobelog patuljka zvezdane klase G2."

"Sol", promrmlja Piter Delen, plavi, koji je sedeo desno od Dem Lie.

"Da", reče Sajdžio. "Prilično nalik na sunce Stare Zemlje. Procenjujemo da je postalo nestabilno u fazi glavnog niza sagorevanja vodonika pre oko tri i po miliona standardnih godina, a onda se proširilo u fazu crvenog džina i progutalo sve planete koje su se nalazile u sistemu."

"Na koliko se astronomskih jedinica džin proteže?" upita Res Sandre, druga zelena.

"Približno na jednu zapeta tri", reče AI.

"I nema spoljnih planeta?" upita Kem Loi. Ljubičasti su na Heliksu bili posvećeni složenim strukturama, šahu, ljubavi prema zamršenim vidovima ljudskih odnosa, i astronomiji. "Trebalo bi da je ostalo nekoliko gasnih džinova ili kamenih svetova ako se ono proširilo samo malo izvan onoga što je moglo odgovarati orbiti Stare Zemlje ili Hiperiona."

"Možda su spoljni svetovi bili vrlo mali planetoidi koje je oteralo stalno gasno izbacivanje teških čestica", reče Patek Georg, pragmatičar s crvenom trakom.

"Možda se ovde svetovi nisu ni formirali", reče Den Soa, diplomata s belom trakom. Glas joj je bio tužan. "U tom slučaju bar nijedan život nije bio uništen kada se sunce pretvorilo u crvenog džina."

"Sajdžio", reče Dem Lia, "zašto usporavamo prema ovoj beloju zvezdi? Molim te, možemo li videti njene specifikacije?"

Slike, putanje i kolone podataka pojavile se na stolu.

"Šta je to?" upita starija žena sa žutom trakom, Oam Rai.

"Šumski prsten Proteranih", reče Džon Mikail Dem Alem. "Čak ovde. Sve ove godine. Preduhitrio nas je neki drevni semebrod iz Hedžire Proteranih."

"U čemu nas je to preduhitrio?" upita Res Andre, druga zelena. "U ovom sistemu nema planeta, zar ne, Sajdžio?"

"Ne, gospođo", reče AI.

"Da li ste nameravali da popunite zalihe na njihovom šumskom prstenu?" upita Dem Lia. Planirali su da izbegnu sve aneanske, Paksove ili svetove Proteranih, ili uporišta na koja naiđu tokom svog dugog putovanja dalje od ljudskog svemira.

"Ovaj orbitalni šumski prsten je izuzetno bogat", reče AI Sajdžio, "ali naš pravi razlog za vaše buđenje i početak usporavanja unutar sistema jeste to što neko ko živi na prstenu ili u njegovoj blizini emituje signal za pomoć pod šifrom iz doba rane Hegemonije. Vrlo je slab, ali hvatamo ga već dve stotine dvadeset osam svetlosnih godina."

To ih sve nagna da se zamisle. Heliks je bio lansiran nekih osamdeset godina posle Aneainog Podeljenog Trena, tog prekretničkog događaja u ljudskoj istoriji koji je označio početak novog doba za najveći deo ljudske rase. Pre Podeljenog Trena, društvo Paksa manipulirano Crkvom vladalo je ljudskim svemirom tri stotine godina. Ovi Proterani propustili su u potpunosti istoriju Paksa, a verovatno i najveći deo od hiljadu godina istorije Hegemonije koja je prethodila Paksu. Pored toga, Heliksov vremenski dug dodao je tome i više od četiri stotine godina putovanja. Ako su ovi Proterani bili deo prvobitne Hedžire sa Stare Zemlje ili iz Starih Susednih Sistema u najranijim danima Hegemonije, mogli su lako ostati van dodira s ostatkom ljudske rase hiljadu pet stotina standardnih godina ili više.

"Zanimljivo", reče Piter Delen Dem Tae, čija je obuka za plavu traku obuhvatala i duboko uranjanje u psihologiju i antropologiju.

"Sajdžio, molim te da nam pustiš signal za pomoć", reče Dem Lia.

Začu se statičko šištanje, pucketanje i zviždukanje uz možda dve elektronski profiltrirane reči. Naglasak je bio ranoengleski iz Mreže Hegemonije.

"Šta kaže?" upita Dem Lia. "Ne mogu sasvim da razaberem."

"Pomozite nam", reče Sajdžio. Glas AI bio je obojen azijskim naglaskom i obično je zvučao blago razveseljeno, ali ton mu je sada bio ravan i ozbiljan.

Devetoro oko stola ponovo se zgledaše u tišini. Cilj im je bio da ostave ljudski i postljudski aneanski svemir daleko za sobom, kako bi njihov narod - kultura Heliksa Amojetovog Spektra - krenuo za svojim ciljevima i pronašao sopstvenu sudbinu, lišen aneanskog upliva. Ali Proterani su bili samo drugi ogranak ljudske rase i pokušavali su da odrede put sopstvene evolucije prilagođavanjem svemiru, a njihovi saveznici Templari putovali su s njima, koristili njihove genetičke tajne za uzgajanje orbitalnih šumskih prstenova, pa čak i sfernog zvezdanog drveća koje je u potpunosti obavijalo svoja sunca.

"Kakva je vaša procena o broju Proteranih koji žive na orbitalnom šumskom prstenu?" upita Den Soa, koja će, sa svojom obukom za bele, verovatno biti njihov diplomata ako i kada uspostave kontakt.

"Sedam stotina miliona na luku od trideset stepeni koji možemo da uočimo s ove strane sunca", reče AI. "Ako su migrirali na ceo prsten ili njegov najveći deo, možemo lako proceniti broj stanovnika na nekoliko milijardi."

"Ima li ikakvog traga Akerateljima ili Zeplenima?" upita Patek Georg. Svi veliki šumski prstenovi i sfere zvezdanog drveća predstavljali su ishod zajedničkih napora te dve tuđinske rase, koje su udružile snage s Proteranima i Templarima u vreme Pada Hegemonije.

"Nikakvog", reče Sajdžio. "Ali možda ćete primetiti ovu sliku prstena izdaleka, kroz središnji prozor. Još smo šezdeset tri astronomske jedinice daleko od prstena... ovo je uvećanje od deset hiljada puta."

Svi se okrenuše da pogledaju prednji prozor gde se činilo da je šumski prsten udaljen samo par hiljada kilometara, sa zelenim lišćem, žutim i mrkim granama i upletenim glavnim deblom koje se krivilo izvan vidokruga, i sa zvezdom klase G8 koja je plamtela iza njega.

"Ne izgleda kako treba", reče Dem Lia.

"To je anomalija koja je doprinela hitnosti signala za pomoć i nagnala nas da odlučimo da vas probudimo iz dubokog sna", reče Sajdžio, čiji je glas ponovo

zvučao pomalo vedro. "Ovaj orbitalni šumski prsten nema biokonstrukciju Proteranih niti Templara."

Doktor Samel Ria Kem Ali tiho zviznu. "Šumski prsten koji su napravili tuđinci. Ali s ljudskim potomcima Proteranih koji tamo žive."

"Ima tu još nešto što smo otkrili po ulasku u sistem", reče Sajdžio. Najednom, levi prozor ispuni slika neke mašine - svemirske letelice - toliko ogromne i nezgrapne da je gotovo izmicala opisu. Slika Heliksa bila je prikazana u dnu ekrana kako bi razmere bile jasnije. Heliks je bio dugačak jedan kilometar. Osnova ove druge svemirske letelice bila je najmanje hiljadu puta duža.

Čudovište je bilo ogromno i široko, ispučeno i ružno, ugljeno crno i insektoliko, i imalo je najgore karakteristike organske evolucije i industrijske proizvodnje. Po sredini, ispred toga nalazilo se nešto nalik na gubicu s čeličnim zubima, iskrzani otvor načičkan naizgled beskrajnim nizom vilica, sečiva za kidanje i rotora oštih kao brijač.

"Liči na Božji brijač", reče Patek Georg Dem Mio, čiju je hladnu ironiju blago remetio jedva primetni drhtaj u glasu.

"Božji brijač, đavola", reče Džon Mikail Dem Alem tiho. Pošto je pripadao abonosu, održavanje života bilo je jedna od njegovih specijalnosti, i odrastao je uzgajajući ogromne farme na Vitus-Grej-Balianusu B. "To je razbijačka mašina iz pakla."

"Gde se nalazi?" zausti Dem Lia da pita, ali Sajdžio je već izbacio holonacrt na kom se videla putanja njihovog usporavanja prema šumskom prstenu. Skaredni brod-mašina nailazio je iznad ekliptike, nekih dvadeset osam astronomskih jedinica ispred njih; brzo je usporavao, ali ni u kom slučaju tako agresivno kao Heliks, i zaputio se pravo prema šumskom prstenu Proteranih. Putanja mu je bila jasna - s trenutnom brzinom usporavanja, mašina će se direktno susresti s prstenom za devet standardnih dana.

"Možda je ovo uzrok njihovog signala za pomoć", reče suvo druga zelena, Res Sandre.

"Da se ovo približava meni ili mom svetu, vrištao bih tako glasno da biste me čuli dvesta dvadeset osam svetlosnih godina daleko i bez radija", reče mlada žena s belom trakom, Den Soa.

"Ako smo počeli da hvatamo taj slabi signal pre nekih dvesta dvadeset osam svetlosnih godina", reče Patek Georg, "to znači da je ili ta stvar usporavala prema sistemu veoma lagano, ili..."

"Ili je već bila tu", reče Dem Lia. Ona naloži da AI zamrači prozore i da se isključi iz njihovog društva. "Hoćemo li dodeliti uloge, dužnosti, prioritete i doneti početne odluke?" upita ona tiho.

Ostalih osmoro oko stola trezveno klimnuše glavama.

Jednom strancu, nekome izvan kulture Heliksa Spektra, bilo bi veoma teško da shvati sledećih pet minuta. Potpuni konsenzus postignut je u prva dva minuta, ali je samo mali deo rasprave obavljen razgovorom. Kombinacija gestova rukama, jezika tela, skraćениh fraza i nemog klimanja glavom koja se razvila tokom četiri veka kulture rešene da odluke donosi konsenzusom tu je dobro dejstvovala.

Roditelji i dedovi ovih ljudi poznavali su neophodnost komandne strukture i discipline - pola miliona njihovih ljudi izginulo je u kratkom, ali gadnom ratu s ostacima Paksa na Vitus-Grej-Balianusu B, a zatim još stotinu hiljada kada su, tridesetak godina kasnije, odbegli Paksovi vandali došli da opljačkaju njihov sistem. Ali oni su bili rešeni da izaberu zapovednika konsenzusom, a zatim donesu što je moguće više odluka na isti način.

U prva dva minuta podeljena su zaduženja, pa su zatim razrešena suptilna pitanja pojedinačnih obaveza.

Dem Lia će biti zapovednik. Njen glas će sâm moći da prevagne nad konsenzusom kada to bude neophodno. Druga zelena, Res Sandre, više je volela da prati pogon i tehničke stvari, u saradnji s ćutljivom AI po imenu Bašo, ne bi li iskoristila ovo vreme izvan Hokingovog svemira za obnovu zaliha.

Muškarac sa crvenom trakom, Patek Georg, prihvatio je, što nikoga nije iznenadilo, položaj glavnog oficira za obezbeđenje - kako za upečatljive odbrambene sisteme broda, tako i za vreme provedeno u svakom kontaktu s Proteranima. Samo je Dem Lia mogla da poništi njegove odluke o upotrebi broskog oružja.

Mlada žena s belom trakom, Den Soa, biće zadužena za komunikacije i diplomatiju, ali ona je zatražila, a Piter Delen Dem Tae se saglasio, da on podeli tu odgovornost s njom. Piterova obuka iz psihologije obuhvatala je i teorijsku egzobiopsihologiju.

Doktor Sem će pratiti zdravlje svih putnika broda i izučavati evoluciju biologiju Proteranih i Templara ako dođe do kontakta.

Muškarac s trakom boje abonosa, Džon Mikail Dem Alem, preuzeo je komandu nad sistemom za održavanje života - kako u proveru i kontroli sistema u Heliksu zajedno s odgovarajućom AI, tako i u pripremi neophodnih okruženja ukoliko se budu sastali s Proteranima u brodskim prostorijama.

Oam Rai, najstarija od devetoro, brodski šahovski majstor, saglasila se da koordinira opšte brodske sisteme i da bude glavni savetnik Dem Lie dok se događaji budu odvijali.

Kem Loi, astronom, prihvatila je odgovornost za sva dalekometna merenja, ali očito je bila željna da slobodno vreme upotrebi za izučavanje binarnog sistema.

"Da li je iko primetio na kog starog prijatelja ova bela zvezda pred nama podseća?" upita ona.

"Tau Ceti", reče Res Sandre bez oklevanja.

Kem Loi klimnu glavom. "A videli smo i anomaliju u položaju šumskog prstena."

Svi su to videli. Proterani su više voleli zvezde tipa G2, gde su mogli da gaje orbitalne šume na udaljenosti od oko jedne astronomske jedinice od sunca. Ovaj prsten kružio je oko svoje zvezde na samo 0,36 AJ.

"Gotovo jednako udaljenosti Tau Ceti Centra od njegovog sunca", razmišljao je naglas Patek Georg. TC2, kako su ga znali duže od hiljadu godina, nekada je bio centralni svet i prestonica Hegemonije. Onda je postao periferni svet pod Paksom, sve dok kardinal Crkve na tom svetu nije pokušao da izvede puč protiv opkoljenog pape u poslednjim danima Paksa. Većina iznova podignutih gradova tada je srušena. Kada je Heliks napustio ljudski svemir osamdeset godina posle tog rata, Aneanci su ponovo naseljavali i iznova širili popularnost drevne prestonice, dižući divne, klasične građevine na velikim imanjima, pretvarajući laserskim zracima išibane ruševine parktično u Arkadiju. Za Aneance.

Pošto su zaduženja bila dodeljena i prihvaćena, grupa je razmotrila mogućnost buđenja svojih najbližih srodnika iz kriogenskog sna. Pošto su se porodice Heliksa Spektra sastojale od trojnih brakova - jedan muškarac s dve žene, ili obrnuto - i pošto su mnogi na brodu imali decu, to je bila složena tema. Džon Mikail je razmotrio pitanja vezana za održavanje života - koja su bila nevažna - ali svi su se saglasili da bi donošenje odluka bilo dodatno zapetljano ako bi članovi porodica bili budni jedino kao putnici. Dogovoreno je da ostanu u dubokom snu, samo s izuzetkom Den Soinog muža i žene. Mlada diplomatkinja s belom trakom priznala je da bi se osećala nesigurno ako njenih dvoje voljenih ne bi bili s njom, pa joj je grupa dozvolila taj izuzetak od odluke uz blagu sugestiju da probuđeni supružnici ne zalaze na komandnu palubu osim ako za njihovo prisustvo ne bude postojao ubedljiv razlog. Den Soa se odmah saglasila. Prizvali su Sajdzia i odmah počeli da bude Den Soin venčani par. Nisu imali dece.

Onda su razmotrili većinu najvažnijih pitanja.

"Zar ćemo zaista usporiti do tog prstena i umešati se u probleme ovih Proteranih?" upita Patek Georg. "Pod pretpostavkom da je njihov signal za pomoć još relevantan."

"Još emituju na starim frekvencijama", reče Den Soa, koja se priključila na brodski komunikacioni sistem. Mlada plavokosa žena pogleda nešto u svom virtuelnom vidokrugu. "A ta čudovišna mašina i dalje ide prema njima."

"Ali moramo imati na umu", reče muškarac s crvenom trakom, "da nam je cilj bio da izbegavamo kontakte s moguće problematičnim ljudskim uporištima na našem putu van poznatog svemira."

Res Sandre, zelena koja je sada bila zadužena za tehnička pitanja, osmehnu se. "Verujem da smo taj generalni plan sačinili kako bismo izbegli elemente Paksa, Proteranih ili Aneanaca, ne razmišljajući o tome da bismo mogli sresti ljude - ili nekadašnje ljude - nekih osam hiljada svetlosnih godina izvan poznate sfere ljudskog svemira."

"To bi i dalje moglo za sve da predstavlja nevolju", reče Patek Georg.

Svi su shvatili pravo značenje tvrdnje šefa obezbeđenja. Crveni su se u Heliksu Spektra posvetili fizičkoj hrabrosti, političkim ubeđenjima i strasti prema umetnosti, ali takođe su bili iscrpno obučeni za saosećanje s drugim živim bićima. Preostalih osmoro shvatilo je da je on, kada je rekao da bi kontakt mogao značiti nevolju za 'sve', mislio ne samo na 684.291 usnulu dušu na brodu, već i na same Proterane i Templare. Ta siročad Stare Zemlje, ta družina samoevoluirajućih ljudskih bića, nalazila se izvan istorije i ljudskog područja najmanje jedan milenijum, možda i mnogo duže. Čak bi i najkraći kontakt mogao da izazove nevolje i za samu kulturu Proteranih.

"Idemo tamo da vidimo možemo li pomoći... i da istovremeno popunimo zalihe, ako bude moguće", reče Dem Lia, prijateljskim tonom, ali bez priziva. "Sajdžio, koliko bi nam trebalo do tačke sastanka na nekih pet hiljada klika od šumskog prstena, pri najvećem usporavanju koje ne bi ugrozilo interna zaštitna polja?"

"Trideset sedam sati", reče AI.

"Što nam omogućuje da se tamo nađemo nešto više od sedam dana pre te ružne mašine", reče Oam Rai.

"Do đavola", reče Doktor Sem, "ta mašina bi mogla da bude nešto što su sami Proterani napravili kako bi se prebacivali kroz udarna polja heliosfere do sistema crvenog džina. Neka vrsta ružnog trolejbusa."

"Ne bih rekla", reče mlada Den Soa, kojoj je promakla ironija starijeg muškarca. "Pa, Proterani su nas primetili", reče Patek Georg koji se priključio na neksus svog sistema. "Sajdžio, molim te, izbaci ponovo prozore. Isto uvećanje kao i ranije."

Najednom prostoriju ispuni zvezdana svetlost, svetlost sunca i svetlost odbijena od upletenog orbitalnog šumskog prstena koji je ponajviše ličio na stablo izniklo iz znamenitog zrna pasulja iz bajke, kriveći se izvan vidokruga oko jarke, bele zvezde. Samo što je sada slici bilo pridodato još nešto.

"Ovo je u stvarnom vremenu?" šapnu Dem Lia.

"Da", reče Sajdžio. "Proterani su očigledno posmatrali naš fuzioni rep dok smo ulazili u sistem. Sada dolaze da nas pozdrave."

Hiljade - desetine hiljada - lepršavih traka svetlosti napustilo je šumski prsten i udaljavallo se poput blistavih svitaca ili sjajnih paučinastih niti od pletenice ogromnih listova, kore i atmosfere. Hiljade trunki svetlosti zaputilo se izvan sistema, prema Heliksu.

"Da li bi, molim te, mogao još malo da povećaš tu sliku?" upita Dem Lia.

Obratila se Sajdžiju, ali Kem Loi je bila ta koja je delovala, već priključena na brodsku optičku mrežu.

Svetlosni leptiri. S krilima širokim stotinu, dve stotine, pet stotina kilometara, koja su hvatala solarni vetar i jahala na linijama magnetnog polja koje je kuljalo iz male, sjajne zvezde. Ali ne samo desetine hiljada krilatih anđela ili demona svetlosti - već stotine hiljada. U najmanju ruku, stotine hiljada.

"Nadajmo se da su prijateljski nastrojeni", reče Patek Georg.

"Nadajmo se da još možemo da komuniciramo s njima", šapnu mlada Den Soa.

"Hoću reći... mogli su da svoju evoluciju okrenu u bilo kom smeru za proteklih hiljadu pet stotina godina."

Dem Lia spusti šaku na sto blago, ali dovoljno žustro da je čuju. "Predlažem da za sada prestanemo da nagađamo i da se nadamo. Umesto toga, pripremimo se za ovaj susret koji će nastupiti za..." Ona zastade.

"Dvadeset sedam sati i osam minuta ako Proterani nastave da jedre van sistema kako bi se sastali s nama", reče Sajdžio kao na dati znak.

"Res Sandre", reče Dem Lia tiho, "ti i tvoja AI za pogon mogli biste da preduzmete proveru da li je naš poslednji ostatak usporavanja dovoljno blag da ne sprži par desetina hiljada tih Proteranih koji dolaze da nas pozdrave. To bi bio loš uvod za diplomatski kontakt."

"Ako dolaze s neprijateljskom namerom", reče Patek Georg, "fuzioni pogon mogao bi da bude jedno od naših najmoćnijih oružja protiv..."

Dem Lia ga prekinu. Glas joj je bio blag, ali nije ostavljao prostora za raspravu.

"Neću nikakve priče o ratu protiv ove civilizacije Proteranih sve dok nam njihove pobude ne postanu jasne. Patek, ti možeš da proveriš sve odbrambene sisteme broda, ali nemoj više pokretati grupni razgovor o ofanzivnom delanju sve dok ti i ja o tome ne porazgovaramo nasamo."

Patek Georg pognu glavu.

"Ima li još pitanja ili komentara?" upita Dem Lia. Nije ih bilo.

Devetoro ljudi poustajaše oko stola i pođoše za svojim poslom.

Posle mahom budnih dvadeset četiri sata, Dem Lia je stajala sama, velika kao božanstvo, u sistemu bele zvezde, dok je G8 buktala samo nekoliko jardi udaljena od njenog ramena. Upletено svet-drvo bilo je toliko blizu da je mogla da posegne i dodirne ga, obujmi ga božanskom šakom, dok su se u nivou njenih grudi stotine hiljada treperavih krila približavale Heliksu, čiji je fuzioni rep usporavanja zgasnuo u ništavilo. Dem Lia nije stajala ni na čemu, stopala su joj bila čvrsto usadena u crni svemir, tuđinski šumski prsten bio joj je otprilike poravnat s opasačem, a zvezde su se videle kao ogromna sfera sazvežđa i maglenih razbacanih galaksija daleko iznad, oko i iza nje.

Iznenada, pridruži joj se Sajdžio. Kaluđer iz desetog veka zauzeo je svoju pozu uobičajenu za virtuelnu stvarnost: ukrštenih nogu, lako je lebdeo neposredno iznad ravni ekliptike, na nekoliko učtivih jardi od Dem Lie. Bio je bez košulje, bosonog, a njegov okrugli trbuh dopriniosio je utisku dobrostivosti koji je zračio iz okruglog lica, suženih očiju i rumenih obraza.

"Proterani tako divno jedre na solarnim krilima", promrmlja Dem Lia.

Sajdžio klimnu glavom. "Zapažaš, ipak, da, zapravo, jašu na udarnim talasima duž linija magnetnog polja. To im omogućava te zapanjujuće nalete brzine."

"Pričali su mi o tome, ali nisam ranije videla", reče Dem Lia. "Da li bi mogao..."

Istog trenu, sunčev sistem u kom su stajali pretvori se u lavirint linija magnetnog polja koje su kuljale iz bele G8 zvezde, kriveći se najpre, da bi se zatim ispravile i ravnomerno rasporedile kao baraža laserskih zrakova. Ta složena šara linija magnetnog polja videla se u crvenoj boji. Plave linije prikazivale su nebrojene putanje kosmičkih zraka koji su navirali u sistem sa svih strana Galaksije, poravnavajući se s linijama magnetnog polja u pokušaju da se u spirali izviju uz linije polja kao losos koji se upinje da pliva uzvodno ne bi li se omrestio u trbuhu zvezde. Dem Lia zapazi da su linije magnetnog polja koje su kuljale sa severnog i južnog pola sunca zamršene i da se svijaju oko sebe, pa tako odbijaju još više kosmičkih talasa koji bi se inače lako popeli uz glatke linije polarnog polja. Dem Lia promeni metaforu, pomislivši na spermatozoide koji se upinju da se probiju do bukteće jajne ćelije, dok ih u stranu odbacuju žestoki solarni vetrovi i naleti magnetnih talasa, tako da ih udarni talasi odbijaju šibajući duž linija polja kao da je neko silovito zatresao žicom ili ošinuo korbačem.

"Olujno je", reče Dem Lia, primetivši da se mnogo Proteranih na svojim putanjama sada prevrtalo, klizalo i naletalo duž tih udarnih frontova jona, magnetnih polja i kosmičkih zraka, zadržavajući položaj krilima od svetleće energije polja sila dok ih je solarni vetar terao najpre napred, pa zatim natrag duž linija magnetnog polja, da bi konačno ponovo surfovali po udarnim talasima napred, uz nalete bržih udara solarnih vetrova na sporije talase ispred njih, što je

stvaralo privremeni cunami koji se kotrljao izvan sistema, a zatim navirao natrag poput teških talasa što se valjaju prema plamtećoj plaži sunca G8.

Proterani su naizgled lako izlazili na kraj s tom zbrkom geometrija, crvenih linija magnetnog polja, žutih linija jona, plavih linija kosmičkih zrakova i zakotrljanih spektara udarnih frontova u sudaru. Dem Lia je jednom bacila pogled na mesto gde se naviruća heliosfera crvenog džina susretala s ključalom heliosferom ove jarke zvezde G8 i tamošnja oluja svetlosti i boja podsetila ju je na svetlucavi okean s mnogo nijansi, koji se razbija o litice podjednako živopisnog i moćnog kontinenta uzavrele energije. Opasno mesto.

"Vratimo se običnom prikazu", reče Dem Lia, i istog trena se vratiše zvezde, šumski prsten, lepršavi Proterani i usporavajući Heliks - s tim da su potonje dve stavke bile poprilično van razmere kako bi se jasno videle.

"Sajdžio", reče Dem Lia, "molim te da sada pozoveš sve ostale AI."

Nasmešeni kaluđer diže tanke obrve. "Sve odjednom?"

"Da."

Pojavile su se ubrzo, ali ne istog trena, tako da se jedna figura zgušnjavala u virtuelno prisustvo sekund ili dva pre sledeće.

Najpre je došla Gospa Murasaki, niža čak i od sićušne Dem Lie, i kada je zapovednica ugledala njenu tri hiljade godina staru odoru i kimono, zastao joj je dah. Kakvu su lepotu na Staroj Zemlji uzimali zdravo za gotovo, pomisli Dem Lia. Gospa Murasaki učtivo se nakloni i zavuče male šake u rukave odore. Lice joj je bilo obojeno gotovo u belo, usne i oči veoma naglašene šminkom, a njena dugačka, crna kosa bila je oblikovana na tako složen način da Dem Lia - koja je skoro celog života nosila kratku kosu - nije mogla čak ni da zamisli pribadanje, stavljanje šnala, češljanje, uplitanje, vajanje i pranje tolike mase.

Ikju je samopouzvano kročio preko praznog prostora s druge strane virtuelnog Heliksa sekund kasnije. Ova AI odabrala je stariju personu davno mrtvog Zen pesnika: Ikju je izgledao kao da mu je oko sedamdeset godina, bio je viši od većine Japanaca, sasvim ćelav, s borama od brige na čelu i borama od smeha

oko vedrih očiju. Pre nego što je započeo let, Dem Lia je čitala među istorijskim podacima broda o kaluđeru, pesniku, muzičaru i kaligrafu iz petnaestog veka: izgleda da se istorijski Ikju, kada je navršio sedamdesetu, zaljubio u slepu pevačicu četrdeset godina mlađu od njega i skandalizovao mlađe kaluđere kada je uselio svoju ljubav u hram, kako bi živela s njim. Dem Lia je volela Ikjua. Sledeći je došao Bašo. Veliki stručnjak za haiku odabrao je da se pojavi kao štrkljasti japanski zemljoradnik iz sedamnaestog veka, s kupastim šeširom na glavi i drvenim cipelama koje su odgovarale njegovom zanimanju. Uvek je imao malo zemlje ispod noktiju.

Rjokan graciozno kroči u krug. Nosio je divnu odoru zapanjujuće plave boje, sa zlatnim opšivom. Kosa mu je bila dugačka i vezana u perčin.

"Tražila sam da svi istovremeno dođete ovamo zbog složene prirode ovog susreta s Proteranima", reče Dem Lia odsečno. "Koliko sam videla u dnevniku, jedan od vas protivio se prelasku iz Hokingovog svemira i javljanju na ovaj poziv upomoć."

"Ja sam bio taj", reče Bašo, progovorivši na post-Paks engleskom, ali glas mu je bio grub kao šljunak i grlen kao roktaj nekog Samuraja.

"Zašto?" upita Dem Lia.

Bašo odmahnu mršavom šakom. "Programerski prioriteti s kojima smo se saglasili nisu pokrivali ovaj konkretan događaj. Smatrao sam da je mogućnost da iskrsne neka opasnost prevelika, dok je premala korist za naš pravi cilj, pronalazak sveta za kolonizaciju."

Dem Lia mahnu prema rojevima Proteranih koji su se približavali brodu. Sada su bili udaljeni samo nekoliko hiljada kilometara. Odašiljali su svoje mirne namere na starim radio-frekvencijama već duže od jednog standardnog dana.

"Da li još smatraš da je ovo previše rizično?" upita ona visoku AI.

"Da", reče Bašo.

Dem Lia klimnu glavom, namrštivši se malo. Uvek je bilo uznemirujuće kada su se AI razilazile u mišljenju oko nekog značajnog pitanja, ali to je i bio razlog da

im Aneanci ostave autonomiju posle raspada TehnoSrži. I to je bio razlog za pet glasača.

"Vi ostali očito ste smatrali da je rizik prihvatljiv?"

Gospa Murasaki odgovori tihim, stidljivim glasom, gotovo šapatom. "Mi smo to videli kao odličnu mogućnost da popunimo zalihe hrane i vode, dok je više na vama da razmislite i delujete u vezi s kulturnim implikacijama, nego da o tome mi odlučujemo. Naravno, nismo otkrili ogromnu svemirsku letelicu u sistemu pre nego što smo se prebacili iz Hokingovog svemira. To je moglo da utiče na našu odluku."

"Ovo je kultura ljudi, Proteranih, s gotovo sigurno značajnom templarskom populacijom, koja možda nije imala nikakav kontakt sa spoljnom ljudskom vasseljenom još od najranijih dana Hegemonije, ako i tada", reče Ikju s velikim poletom. "To je možda i najzabačenija postaja drevne Hedžire. Čitavog čovečanstva. Divna mogućnost za sticanje novih saznanja."

Dem Lia nestrpljivo klimnu glavom. "Susret će se odigrati za nekoliko sati. Čuli ste njihovu radio-poruku - kažu da žele da nas pozdrave i razgovaraju s nama, a mi smo im uzvratili podjednako učtivo. Naši dijalekti nisu toliko različiti da zrna za prevođenje ne mogu s njima da se izbore u razgovoru licem u lice. Ali kako da znamo da zaista dolaze s miroljubivim namerama?"

Rjokan se nakašlja. "Treba da se podsetimo na to da su više od hiljadu godina takozvani Ratovi s Proteranima bili izazivani - najpre od strane Hegemonije, a zatim od Paksa. Prvobitna naselja Proteranih u dubokom svemiru bila su miroljubiva mesta, a ova najudaljenija kolonija nije iskusila ni delić sukoba."

Sajdžio se zakikota udobno nasaden ni na šta. "Takođe treba da se podsetimo da su tokom Paksovih ratova s Proteranima, u cilju samoodbrane, ta miroljubiva, svemiru prilagođena ljudska bića naučila da grade i koriste bakljobrodove, ratne brodove s modifikovanim Hokingovim pogonom, plazma oružje, a neki su čak i zarobili oružje Paksovog Gideonovog pogona." On mahnu golom rukom.

"Skenirali smo svakog pojedinog Proteranog koji nam se približava, i niko od njih ne nosi oružje - pa makar to bilo i drveno koplje."

Dem Lia klimnu glavom. "Kem Loi mi je pokazala astronomske dokaze koji navode na pomisao da je njihov usidreni semebrod dosta rano bio otrgnut od prstena - možda čak samo nekoliko godina ili meseci po njihovom prispeću. U ovom sistemu nema asteroida, a Ortov oblak raštrkan je daleko van njihovog dosega. Moguće je da oni ne poseduju ni metal, niti industrijske kapacitete."

"Gospođo", reče Bašo, zabrinutog lica, "kako to da znamo? Proterani su modifikovali svoja tela dovoljno da generišu krila od polja sila, koja mogu da se protežu stotinama kilometara. Ako se dovoljno približe brodu, teorijski mogu da upotrebe kombinovani plazma efekat tih krila u pokušaju da probiju zaštitna polja i napadnu brod."

"Nasmrt prebijeni anđeoskim krilima", reče zamišljeno Dem Lia. "Ironičan način da se umre."

AI oćutaše.

"Ko najdirektnije saraduje s Patekom Georgom Demom Miom na odbrambenim strategijama?" upita Dem Lia u tišini.

"Ja", odvrati Rjokan.

Dem Lia je to znala, ali je ipak pomislila: Bogu hvala što to nije Bašo. Patek Georg je bio dovoljno paranoičan za AI-ljudsku interfejs ekipu te specijalnosti.

"Šta Patek preporučuje za trenutak kada se mi, ljudska bića, sretnemo za nekoliko minuta?" upita Dem Lia Rjokana otvoreno.

AI je oklevao jedva primetan trenutak. AI su shvatali diskreciju i lojalnost prema ljudskom biću s kojima su saradivali u svojoj specijalnosti, ali su isto tako shvatali i imperativne uloge izabranog zapovednika na brodu.

"Patek Georg će preporučiti proširenje od stotinu kilometara za spoljno zaštitno polje klase dvadeset", reče Rjokan tiho. "Sa svim energetske naoružanjem na gotovo i s prethodno odabranih tri stotine devet hiljada dvesta pet meta među Proteranima koji se približavaju."

Dem Lia malčice podiže obrve. "A koliko bi trebalo našim sistemima da prostrele više od trista hiljada takvih meta?" upita ona tiho.

"Dve zapeta šest sekundi", reče Rjokan.

Dem Lia odmahnu glavom. "Rjokane, molim te da kažeš Pateku Georgu da smo ti i ja razgovarali i da ne želim da zaštitno polje bude na udaljenosti od sto kilometara, već da se neprestano održava na jedan kilometar od broda. Može da ostane polje klase dvadeset - Proterani mogu zaista da vide koliko je jako, i to je dobro. Ali brodski sistemi naoružanja za sada neće dobiti mete među Proteranima. Pretpostavljam da mogu da vide i naše nišansko skeniranje.

Rjokane, ti i Patek Georg možete da izvedete onoliko simulacija borbe koliko želite da biste se osećali bezbedno, ali nemojte usmeravati energiju u energetska oružja niti dopustiti nišanje sve dok ja tako ne naredim."

Rjokan se nakloni. Bašo se premesti s noge na nogu u svojim virtuelnim drvenim cipelama, ali očuta.

Gospa Murasaki zaleprša lepezom upola ispred lica. "Veruješ im", reče ona tiho. Dem Lia se ne osmehnu. "Ne sasvim. Nikada sasvim. Rjokane, želim da ti i Patek Georg razradite sistem zaštitnih polja tako da čak i ako samo jedan Proterani pokuša da probije zaštitno polje usmerenom plazmom sa svojih solarnih krila, zaštitno polje skoči na klasu trideset pet za slučajevne opasnosti, i smesta se proširi na pet stotina kilometara."

Rjokan klimnu glavom. Ikju se blago osmehnu i reče: "To bi predstavljalo veoma brzu vožnju za veliku masu Proteranih, gospođo. Njihovi personalni energetska sistemi možda ne bi uspeli da ih održe u životu pod tolikim udarom, i sasvim je izvesno da ne bi usporili sve do pola AJ ili više."

Dem Lia klimnu glavom. "To je njihov problem. Ne verujem da će doći do toga. Hvala svima na ovom razgovoru sa mnom."

Svih šest ljudskih prilika nestaše u treptaju oka.

Susret je bio miroljubiv i delotvoran.

Prvo pitanje koje su Proterani dvadeset sati ranije poslali Heliksu preko radija bilo je: "Jeste li iz Paksa?"

To je isprva zaprepastilo Dem Liu i ostale. Pretpostavljali su da su ovi ljudi izgubili dodir s ljudskim svemirom znatno pre uspona Paksa. Onda je Džon Mikail Dem Alem, s trakom boje abonosa, rekao: "Podeljeni Tren. Mora da je to zbog Podeljenog Trena."

Devetoro se na to zgledalo u tišini. Svi su shvatali da je Anein 'Podeljeni Tren' za vreme njenog mučenja i ubistva u rukama Paksa i TehnoSrži iskusilo svako ljudsko biće u ljudskom svemiru - bila je to geštalt-rezonanca duž Praznine Koja Spaja, koja je odaslala misli, sećanja i znanje žene na umoru kroz niti u kvantnom tkanju Vaseljene što su postojale da bi prenosile empatiju, načas ujedinivši sve ljude koji su potekli sa Stare Zemlje. Ali čak ovde? Toliko hiljada svetlosnih godina daleko?

Dem Lia najednom shvati koliko je budalasta bila ta pomisao. Anein Podeljeni Tren od pre gotovo pet vekova mora da se osetio svugde u Vaseljenu duž kvantnog tkanja Praznine Koja Spaja, dodirnuvši tuđinske rase i kulture toliko udaljene da bi ostale nedosegnute bilo kojom tehnologijom ljudskog putovanja ili komunikacije, istovremeno dodavši prvi samosvestan ljudski glas empatijskom razgovoru koji se odvijao između razumnih vrsta, kadrih da osećaju, već skoro dvanaest milijardi godina. Većina tih vrsta odavno je izumrla ili evoluirala van svog prvobitnog oblića, saznala je Dem Lia od Aneanaca, ali njihova empatijska sećanja još su odzvanjala Prazninom Koja Spaja.

Naravno da su Proterani iskusili Podeljeni Tren pre pet stotina godina.

"Ne, mi nismo iz Paksa", odaslao je Heliks odgovor preko radija, za trista i nešto hiljada Proteranih koji su se približavali. "Paks je praktično uništen pre četiri stotine standardnih godina."

"Da li su među vama na brodu i Aneini sledbenici?" glasila je sledeća poruka Proteranih.

Dem Lia i ostali uzdahnuše. Možda su ovi Proterani očajnički čekali nekog aneanskog glasnika, proroka, nekoga ko će im doneti pričest Aneine DNK kako bi i oni postali Aneanci.

"Ne", odaslao je Heliks "Ovde nema Aneinih sledbenika." Pokušali su onda da objasne Heliks Amojetovog Spektra, kao i to kako su im Aneanci pomogli da sagrađe i prilagode ovaj brod svom dugom putovanju.

Posle kratkotrajne tišine, Proterani su javili: "Ima li na brodu ikoga ko se sreo s Aneom ili s njenim voljenim, Rolom Endimionom?"

Devetoro se ponovo zgledalo. Progovorio je Sajdžio, koji je sedeo ukrštenih nogu na podu nešto dalje od konferencijskog stola. "Niko na brodu nije sreo Aneu", reče on. "Od porodice Spektra koja je sakrila Rola Endimiona i pomogla mu kada se razboleo na Vitus-Grej-Balianusu B, dvoje bračnih partnera poginulo je u tamošnjem ratu s Paksom - jedna od majki, Dem Ria, i biološki otac, Alem Mikail Dem Alem. Njihov sin iz tog trojstva - dečak po imenu Bin Ria Dem Loa Alem - takođe je poginuo pod bombama Paksa. Kćerka Alema Mikaila iz prethodnog trojnog braka nestala je i smatra se mrtvom. Preživela žena iz trojstva, Dem Loa, pričestila se i postala Aneanka samo nekoliko nedelja posle Podeljenog Trena. Prebacila se s Vitus-Grej-Balianusa B i nikad se nije vratila."

Dem Lia i ostali sačekajte, znajući da se AI ne bi toliko upuštao u priču da nije imao još nešto da kaže.

Sajdžio klimnu glavom. "Ispostavilo se da je mlada kćerka, Ces Ambre, navodno poginula u masakru civila Heliksa Spektra kod Paksove baze Bombasino - zapravo, odvedena s tog sveta s više od hiljadu druge dece i mladih odraslih. Trebalo je da odrastu na Paksovom svetu-uporištu zvanom Sveta Tereza, kao preporođeni Hrišćani Paksa. Ces Ambre je primila kruciformu i devet godina je bila pod paskom religijskih čuvara, sve dok taj svet nisu oslobodili Aneanci i dok Dem Loa nije saznala da joj je kćerka još živa."

"Da li su se ponovo srele?" upita mlada Den Soa, privlačna diplomatkinja. Oči su joj bile suzne. "Da li se Ces Ambre ratosiljala kruciforme?"

"Došlo je do ponovnog susreta", reče Sajdžio. "Dem Loa se prebacila tamo čim je saznala da joj je kćerka živa. Ces Ambre je odabrala da joj Aneanci uklone kruciformu, ali je izvestila da nije primila pričest Aneine DNK od svoje trojne pomajke kako bi i sama postala Aneanka. U njenom dosjeu stoji da je želela da se vrati na Vitus-Grej-Balianus B kako bi videla ostatke kulture iz koje je bila oteta. Nastavila je tamo da živi i radi kao učiteljica skoro šezdeset standardnih godina. Prihvatila je plavu traku svoje prethodne porodice."

"Trpela je kruciformu, ali odabrala je da ne postane Aneanka", promrmlja Kem Loi, astronom, kao da je to bilo nemoguće poverovati.

Dem Lia reče: "Ona je na brodu, u dubokom snu."

"Da", reče Sajdžio.

"Koliko je bila stara kada smo se ukrcali?" upita Patek Georg.

"Devedeset četiri standardne godine", reče AI. On se osmehnu. "Ali kao i svi mi, i ona je imala koristi od aneanske medicine u godinama pre polaska. Fizički izgled i mentalne mogućnosti su joj kao u žene u ranim šezdesetim."

Dem Lia protrlja obraz. "Sajdžio, molim te da probudiš građanku Ces Ambre. Den Soa, da li bi mogla da budeš tamo kada se probudi, i da joj objasniš situaciju pre nego što nam se Proterani pridruže? Izgleda da ih više zanima neko ko je poznavao Aneinog muža nego saznanje o Heliksu Spekra."

"Budućeg muža, u toj vremenskoj tački", ispravi je abonosni, Džon Mikail, koji je bio malčice cepidlaka. "Rol Endimion još nije bio oženjen Aneom u vreme svog kratkog boravka na Vitus-Grej-Balianusu B."

"Biće mi velika povlastica da ostanem kraj Ces Ambre sve dok se ne sastanemo s Proteranima", reče Den Soa s vedrim osmehom.

Dok se velika masa Proteranih držala podalje - pet stotina kilometara - tri ambasadora dovedena su na brod. Preko radija je javljeno da njih troje mogu da

podnesu jednu desetinu normalne gravitacije bez neugodnosti, tako da je zaštitno polje ljupkog solarijumskog mehura odmah iza i iznad komandne palube podešeno na taj nivo i dopremljene su odgovarajuće stolice i osvetljenje. Svi s Heliksa smatrali su da bi lakše bilo voditi razgovor ako bi postojao ikakav osećaj za gore i dole. Den Soa je dodala da bi Proterani mogli da se osećaju kao kod kuće među svim tamošnjim zelenilom. Brod je lako morfovaao vazдушnu komoru na vrhu velikog solarijumskog mehura, a oni koji su čekali, posmatrali su sporo približavanje dva krilata Proterana i jednog manjeg obličja koje su vukli za sobom u providnom svemirskom odelu. Proterani koji su disali vazduh na prstenu, disali su stopostotni kiseonik, tako da se brod pobrinuo da ih njime snabde u solarijumu. Dem Lia je shvatila da se oseća pomalo euforično dok su pristigle goste vodili do stolica posebno sazdanih za njih; ona se upitala je li to zbog čistog O₂ ili samo zbog novih okolnosti.

Kada su se smestili, Proterani su počeli da zagledaju svojih pet parnjaka iz Heliksa Spektra - Dem Liu, Den Sou, Pateka Georga, psihologa Pitera Delena Dema Taea i Ces Ambre, privlačnu ženu kratke, bele kose, čije su šake bile uredno sklopljene u krilu. Bivša učiteljica insistirala je da odene svoju punu plavu odoru i kapuljaču, ali na nekoliko mesta ušivene čičak-trake sprečavale su nadimanje odore posle svakog pokreta ili njeno dizanje nalik na balon.

Delegacija Proteranih sastojala se od zanimljivo raznolikih tipova. Levo, u najsloženijoj stolici za niske gravitacije, nalazio se pravi Proterani prilagođen svemiru. Predstavljen kao Istureni Jahač, bio je visok gotovo četiri metra - zbog čega se Dem Lia osećala još niža nego što je bila, pošto su ljudi Heliksa Spektra uvek bili generalno niski i zdepasti, ne zahvaljujući vekovima provedenim na planetama s visokom gravitacijom, već zbog gena njihovih osnivača - a Proterani prilagođen svemiru izgledao je daleko od ljudskog još u mnogo čemu. Ruke i noge bile su mu, kao u pauka, samo dugački dodaci na mršavom trupu. Prsti mora da su mu bili dugački dvadeset centimetara. Svaki kvadratni centimetar njegovog tela - koje je izgledalo gotovo nago pod tesnim

kompresionim slojem sredstva za rashlađivanje - bio je prekriven samogenerisanim poljem sile, zapravo pojačanjem uobičajene ljudske aure, koje ga je održavalo u životu u čistom vakuumu. Hrbati iznad i ispod njegovih ramena bili su stalni organi za izbacivanje krila od polja sila, za hvatanje solarnog vetra i magnetnih polja. Lice Isturenog Jahača bilo je genetski izmenjeno, daleko od ljudskog uzorka: oči su mu bile crni prorezi iza ispupčenih, žmirkavih membrana; nije imao uši, već rešetke sa strane glave, što je navodilo na radio-prijemnik; usta su mu bila najuži mogući prorez, bez usana - komunicirao je preko radio-odašiljača u vratnim žlezdama.

Delegacija Heliksa Spektra bila je svesna tog prilagođavanja Proteranih, i svako od njih nosio je suptilnu slušalicu u uhu koja im je, osim hvatanja radio-emisija Isturenog Jahača, omogućavala da komuniciraju sa svojim AI preko bezbedne frekvencije.

Drugi Proterani bio je delimično prilagođen svemiru, ali očito mnogo ljudskiji. Visok tri metra, bio je mršav i nalik na pauka, ali nedostajalo mu je stalno polje ektoplazmične kože od polja sila, oči i lice bili su mu mršavi i oštih crta, nije imao kose - i govorio je engleskim iz ranog razdoblja Mreže, s jedva primetnim naglaskom. Predstavljen je kao Vrhovnik Grane i istoričar Kil Ret, i bilo je očigledno da su njega odabrali za govornika grupe, ako već ne i za stvarnog vođu.

Levo od Vrhovnika Grane nalazila se Templarka - mlada žena gole lobanje, s finom koštanom strukturom, neodređeno azijskim crtama lica i krupnim očima uobičajenim za Templeare posvuda - u tradicionalnoj mrkoj odori i kapuljači. Predstavila se kao Istinski Glas Drveta Reta Kastin, i glas joj je bio blag i neobično muzikalan.

Kada se ekipa Heliksa Spektra predstavila, Dem Lia je primetila da dva Proterana i Templarka zure u Ces Ambre, koja im je uzvraćala prijaznim osmehom.

"Kako to da ste došli ovako daleko takvim brodom?" upita Vrhovnik Grane Kil Ret.

Dem Lia im objasni odluku da začnu novu koloniju Heliksa Amojetovog Spektra daleko od aneanskog i ljudskog svemira. Postavilo se neizbežno pitanje porekla kulture Heliksa Amojetovog Spektra i Dem Lia je tu priču ispričala što je jezgrovitije mogla.

"Dakle, ako sam dobro razumela", reče Istinski Glas Drveta Reta Kastin, Templarka, "čitava vaša društvena struktura zasnovana je na operi - na jednom zabavnom umetničkom delu - koje je izvedeno samo jednom, pre više od šest stotina standardnih godina."

"Ne čitava društvena struktura", odgovori Den Soa svom templarskom parnjaku. "Naravno, kulture rastu i prilagođavaju se promenljivim uslovima i imperativima. Ali osnovna filozofska podloga i struktura naše kulture sadržana je u tom jednom nastupu filozofa, kompozitora, pesnika i holističkog umetnika, Halpula Amojeta."

"A šta je taj... pesnik... mislio o društvu sazdanom oko njegove jednokratne multimedijalne opere?" upita Vrhovnik Grane.

Bilo je to osetljivo pitanje, ali Dem Lia se samo osmehnu i reče: "Nikad to nećemo saznati. Građanin Amojet poginuo je u planinarskoj nesreći samo mesec dana posle izvođenja opere. Prve zajednice Heliksa Spektra pojavile su se tek posle dvadeset standardnih godina."

"Da li se vi klanjate tom čoveku?" upita Vrhovnik Grane Kil Ret.

Odgovori mu Ces Ambre: "Ne. Niko od ljudi Heliksa Spektra nikada nije deifikovao Halpula Amojeta, iako smo uzeli njegovo ime za deo imena našeg društva. Mi, međutim, cenimo i pokušavamo da budemo dostojni vrednosti i ciljeva ljudskog potencijala koje je on preneo u svojoj umetnosti kroz taj jedan, izvanredan nastup Heliksa Spektra."

Vrhovnik Grane klimnu glavom kao da je zadovoljan objašnjenjem.

Sajdžiov tihi glas šapnu u uhu Dem Lie. "Odašilju kako vizuelno, tako i audio, na veoma uskoj koherentnoj frekvenciji koju hvataju Proterani napolju i odašilju dalje do šumskog prstena."

Dem Lia pogleda trojku koja je sedela preko puta nje, pa konačno zaustavi pogled na Isturenom Jahaču, Proteranom koji je bio potpuno prilagođen svemiru. Njegove ljudske oči bile su praktično nevidljive iza polarizovanih i žmirkavih membrana, sličnih naočarima, zbog kojih je izgledao gotovo insektoliko. Sajdžio je pratio pogled Dem Lie, i njegov glas ponovo joj je šapnuo u uhu. "Da. On je taj koji emituje."

Dem Lia skupi prste i dodirnu usne, kako bi bolje sakrila subvokalizaciju.

"Uključio si se u njihov uski snop?"

"Da, naravno", reče Sajdžio. "Veoma je primitivan. Odašilju samo video i audio signale s ovog sastanka, bez podkanala s podacima ili povratnog emitovanja bilo od Proteranih u blizini nas, ili sa šumskog prstena."

Dem Lia jedva primetno klimnu glavom. Pošto je Heliks emitovao takođe i potpun holoprenos ovog sastanka, uključujući i infracrvenu studiju, magnetno-rezonantnu analizu moždanih funkcija, i desetak drugih skrivenih, ali izrazitih opservacija, teško da je mogla da okrivi Proterane za snimanje sastanka.

Najednom, obrazi joj pocrveneše. Infracrveno. Fizičko skeniranje uskog snopa. Neuro-MRI s daljine. Jedan Proterani u potpunosti prilagođen svemiru svakako je mogao da vidi sve to - čovek je, ako je čovek još bio, živio u okruženju u kome je mogao da vidi solarne vetrove, oseti linije magnetnog polja i prati pojedine jone, pa čak i kosmičke zrake dok su ovi tekli iznad, ispod i kroz njega u čistom vakuumu. Dem Lia izgovori subvokalizacijom: "Isključi sve naše senzore u solarijumu osim holokamera."

Sajdžiovo ćutanje značilo je pristanak.

Dem Lia primeti da Istureni Jahač najednom trepće kao da je neko isključio zaslepljujuća svetla koja su mu sijala u oči. Proterani tada pogleda Dem Liu i blago klimnu glavom. Neobičan prorez usta, odvojen od sveta slojem polja sile i

providnom plazmom ektodermalne kože, trznu se u nečemu što je žena Spekra shvatila kao osmeh.

Mlada Templarka, Reta Kastin, bila je ta koja je govorila. "...dakle, shvatate, prošli smo kroz ono što je bilo Mreža Svetova u nastanku i napustili ljudski svemir otprilike u vreme kada je Hegemonija počela da se uspostavlja. Izišli smo iz sistema Kentaura malo posle završetka prvobitne Hedžire. Periodično, naš semebrod skakao bi u stvarni svemir - Templari s Božjeg Gaja pridružili su nam se dok smo odlazili - pa smo imali fetlinijske vesti, a povremeno i informacije iz prve ruke o tome u šta se pretvara međuzvezdano društvo Mreže Svetova. Nastavili smo da se udaljavamo."

"Zašto tako daleko?" upita Patek Georg.

Odgovori mu Vrhovnik Grane: "Sasvim jednostavno, brod je imao kvar.

Zadržao nas je u dubokoj kriogenskoj fugi vekovima dok je njegov program prenebregavao potencijalne sisteme za stvaranje orbitalnog sveta-drвета.

Konačno, kada je brod shvatio svoju grešku - hiljadu dvesta nas je već umrlo u ležajima za fugu koji nisu bili projektovani za tako dugo putovanje - brod se uspaničio i počeo da iskače iz Hokingovog svemira kod svakog sistema, da bi nalazio uobičajene raznorodne zvezde koje nisu mogle da održavaju naše templarsko drvo-prsten, ili su bile smrtonosne za Proterane. Znamo po brodskim podacima da nas on umalo nije smestio u binarni sistem koji se sastojao od crne rupe što je gutala svog komšiju, crvenog džina."

"Bilo bi lepo posmatrati disk rasta", reče Den Soa sa slabim osmehom.

Vrhovnik Grane i sâm se osmehnu tankim usnama. "Da, u nedeljama ili mesecima koje bismo imali pre nego što nas ne ubije. Umesto toga, koristeći poslednje rezerve razuma, brod je napravio još jedan skok i pronašao savršeno rešenje - ovaj dvostruki sistem, s heliosferom bele zvezde u kojoj mi, Proterani, možemo da opstanemo, i već sazdano drvo-prsten."

"Kada je to bilo?" upita Dem Lia.

"Pre hiljadu dvesta trideset i nešto standardnih godina", odasla Istureni Jahač.

Templarka se nagnu napred i nastavi priču. "Prvo što smo otkrili bilo je da ovaj šumski prsten nema nikakve veze s biogenetikom koju smo mi razvili na Božjem Gaju da bismo pravili naše divno, tajno zvezdano drveće. Ova DNK bila je toliko tuđinska po svom rasporedu i funkciji da je petljanje po njoj moglo da ubije čitav šumski prsten."

"Mogli ste da započnete sopstveni šumski prsten koji bi rastao unutar i oko tuđinskog", reče Ces Ambre. "Ili da pokušate sa sferom zvezdanog drveta kao što su to učinili drugi Proterani."

Istinski Glas Drveta Reta Kastin klimnu glavom. "Tek što smo pokušali s tim - i s diversifikacijom fotogenskih centara rasta, samo nekoliko stotina kilometara od mesta gde smo parkirali semenski brod u lišću i granju tuđinskog prstena, kada je..." Zastala je, kao da traži pravu reč.

"Došao Razarač", odasla Istureni Jahač.

"A Razarač je brod koji sada posmatramo kako se približava vašem prstenu?" upita Patek Georg.

"Isti taj brod", odasla Istureni Jahač. Kao da je ispljunuo te tri reči.

"Isto čudovište iz pakla", dodade Vrhovnik Grane.

"On je uništio vaš semebrod", reče Dem Lia. Zbog toga se činilo da Proterani nemaju metala i zbog toga nije bilo templarskog šumskog prstena obraslog oko ovog tuđinskog.

Istureni Jahač odmahnu glavom. "Proždrao je semebrod, zajedno s više od dvadeset osam hiljada kilometara samog drveta-prstena - svaki list, plod, mahunu s kiseonikom, vodenu vlat - čak i naše protogenske centre za uzgoj."

"U to vreme bilo je daleko manje Proteranih koji su bili prilagođeni svemiru", reče Reta Kastin. "Oni prilagođeni pokušali su da izbave ostale, ali mnogo hiljada ih je izginulo prilikom te prve posete Razarača... Proždirača... Mašine. Očigledno imamo mnoga imena za to."

"Brod iz pakla", reče Vrhovnik Grane, a Dem Lia shvati da je gotovo izvesno to rekao bukvalno, kao da je čitava religija narasla oko mržnje uperene prema toj mašini.

"Koliko često dolazi?" upita Den Soa.

"Svakih pedeset sedam godina", reče Templarka. "Tačno."

"Iz sistema crvenog džina?" upita Den Soa.

"Da", odasla Istureni Jahač. "S paklene zvezde."

"Ako mu znate putanju", reče Dem Lia, "zar ne možete znati mnogo unapred koje će delove vašeg šumskog prstena... razoriti, proždrati? Zar niste mogli da naprosto ne kolonizujete, ili u najmanju ruku da evakuišete te oblasti? Na kraju krajeva, najveći deo drveta-prstena sigurno je nenaseljen... površina prstena mora da je veća od pola miliona planeta veličine Stare Zemlje ili Hiperiona."

Vrhovnik Grane Kil Ret ponovo se tanušno osmehnu. "Otprilike sada - nekih sedam ili osam standardnih dana po početku putovanja - Razarač, bez obzira na svu svoju masu, ne samo da završi svoj ciklus usporavanja, već izvede i složene manevre koji će ga odvesti do nekog naseljenog dela prstena. Uvek do naseljene oblasti. Pre sto četiri godine, njegova završna putanja odvela ga je do mase mahuna s O2 gde se nastanilo više od dvadeset miliona Proteranih ne sasvim prilagođenih svemiru, zajedno sa cevima za putovanja, mostovima, kulama, platformama veličine gradova i veštački uzgajanim mahunama za održavanje života koje se lagano grade već više od šest stotina standardnih godina."

"Sve uništeno", reče Istinski Glas Drveta Reta Kastin s tugom u glasu.

"Proždrano. Pokošeno."

"Da li je izgubljeno mnogo života?" upita Dem Lia tihim glasom.

Istureni Jahač odmahnu glavom i odasla: "Milioni Proteranih potpuno prilagođenih svemiru okupili su se da evakuišu one što dišu kiseonik. Poginulo ih je manje od stotinu."

"Da li ste pokušavali da komunicirate sa... mašinom?" upita Piter Delem Dem Tae.

"Vekovima", reče Reta Kastin, čiji je glas drhtao od emocija. "Koristili smo radio, uski snop, mejzer, ono malo holo predajnika koje još imamo, ljudi Isturenog Jahača koristili su čak i polja svojih krila - u hiljadama - da bi slali poruke jednostavnom, matematičkom šifrom."

Petoro ljudi Heliksa Amojetovog Spektra sačeka.

"Ništa", reče Vrhovnik Grane ravnim glasom. "Dođe, odabere svoj naseljeni deo prstena i proždere ga. Nikada nismo dobili nikakav odgovor."

"Mislimo da je potpuno automatizovan i da je vrlo drevan", reče Reta Kastin.

"Možda star i milionima godina. I dalje dejstvuje po programima koji su sačinjeni dok se gradio tuđinski prsten. On žanje te ogromne delove prstena, debla, grane, cevčice s milionima galona vode proizvedene u drvetu-prstenu... a onda se vrati u sistem crvene zvezde i, posle pauze, ponovo dođe kod nas."

"Nekada smo verovali da je u sistemu tog crvenog džina preostao neki svet", odasla Istureni Jahač. "Planeta koja ostaje trajno sakrivena od nas sa suprotne strane tog zlog sunca. Svet koji je saznao ovaj prsten kao izvor hrane, verovatno još pre nego što je sunce G2 postalo džinovsko, i koji nastavlja da žanje uprkos jadu i bedi koji nama prouzrokuje. Ali više ne. Ne postoji takva planeta. Sada verujemo da Razarač deluje sâm, po drevnom, slepom programu, da žanje delove prstena i uništava naša naselja bez ikakvog razloga. Šta god ili ko god da je živeo u sistemu tog crvenog džina odavno je pobjegao."

Dem Lia požele da je tu i Kem Loi, njihov astronom. Znala je da je ova na komandnoj palubi i da posmatra. "Nismo videli nikakve planete dok smo se približavali ovom binarnom sistemu", reče zapovednica sa zelenom trakom.

"Izgleda krajnje neverovatno da bi život mogao da opstane na bilo kom svetu koji je eventualno preživeo prelaz zvezde G2 u fazu crvenog džina."

"Bez obzira na to, Razarač prolazi vrlo blizu te strašne crvene zvezde na svakom svom putovanju", reče Proterani Vrhovnik Grane. "Možda je preostalo nekakvo veštačko stanište - svemirski habitat - izdubljeni asteroidi. Stanište za čije je

stanovnike ovaj biljni prsten uslov opstanka. Ali to ne predstavlja opravdanje za pokolj."

"Ako su bili kadri da naprave tu mašinu, mogli su naprosto da umaknu iz sistema kada je sunce G2 došlo u kritičnu fazu", reče zamišljeno Patek Georg. Čovek s crvenom trakom pogleda Isturenog Jahača. "Da li ste pokušali da uništite mašinu?"

Osmeh bez usana ispod ektopolja trznu se široko kao u guštera, na neobičnom licu Isturenog Jahača. "Mnogo puta. Izginule su desetine hiljada pravih Proteranih. Mašina ima energetska odbranu koja nas sprži u pepeo na približno stotinu hiljada kilometara."

"To bi mogla da bude i jednostavna odbrana od meteora", reče Dem Lia.

Osmeh Isturenog jahača raširi se toliko da je postao veoma zastrašujući. "Ako je tako, može da posluži i kao vrlo delotvorno sredstvo za ubijanje. Moj otac je poginuo u poslednjem pokušaju napada."

"Da li ste pokušali da otputujete u sistem crvenog džina?" upita Piter Delem.

"Nije nam ostala nikakva svemirska letelica", odgovori Templar.

"Onda na sopstvenim solarnim krilima?" upita Piter, očigledno vršeci u glavi proračune o ukupnom vremenu potrebnom za takvo putovanje. Godine - decenije pri brzinama solarne plovidbe - ali dobrano unutar životnog veka Proteranih.

Istureni Jahač pomeri šaku s izduženim prstima kao da horizontalno seče.

"Turbulencija heliosfere je prejaka. Ipak, pokušali smo na stotine puta - pohodi na koje mnogi odu, a vrati se samo nekolicina, ili niko. Moj brat je poginuo u takvom pokušaju pre šest vaših standardnih godina."

"A i sâm Istureni Jahač bio je strašno povređen", reče Reta Kastin tiho. "Otišlo je šezdeset osam najboljih ljudi prilagođenih dubokom svemiru - dvoje se vratilo. Upotrebili smo sve što nam je preostalo od medicinske nauke da bismo spasli Isturenom Jahaču život, a to je za njega značilo dve godine provedene u mahuni s hranljivim rastvorom za oporavak."

Dem Lia se nakašlja. "Šta želite da mi učinimo?"

Dvojica Proteranih i Templarka nagnuše se napred. Vrhovnik Grane Kil Ret progovori u ime svih. "Ako, kao što verujete, i kao što smo se mi uverili, nije preostao nijedan naseljeni svet u sistemu crvenog džina, da odmah ubijete Razarača. Da uništite mašinu za žetvu. Da nas spasete te bezumne, stare i beskrajne pošasti. Nagradićemo vas koliko god budemo mogli - hranom, plodovima, vodom u količinama koje su vam potrebne za putovanje, uznapređovanim genetskim tehnikama, našim znanjem o obližnjim sistemima, bilo čime."

Ljudi Heliksa Spektra se zgledaše. Konačno Dem Lia reče: "Ako se ovde osećate udobno, nas četvoro bismo želeli da se nakratko izvinimo kako bismo porazgovarali o ovome. Ces Ambre će rado ostati s vama i popričati ako to želite."

Vrhovnik Grane mahnu dugim rukama i ogromnim šakama. "Osećamo se sasvim udobno. I više nam je nego drago što imamo ovu priliku da razgovaramo s časnom Č. Ambre - ženom koja je videla Aneinog muža."

Dem Lia primeti da je mlada Templarka, Reta Kastin, očito uzbuđena zbog te mogućnosti.

"A onda ćete nam doći sa svojom odlukom, da?" odasla Istureni Jahač, od čijeg je voštanog tela, ogromnih očnih štitova i tuđinske psihologije Dem Liu podilazila blaga jeza. To je bilo stvorenje koje se hranilo svetlošću, koje je crpelo dovoljno energije da razvije elektromagnetna solarna krila široka stotinama kilometara, koje je recikliralo sopstveni vazduh, otpatke i vodu, i živelo u okruženju apsolutne hladnoće, toplote, zračenja i čistog vakuuma. Čovečanstvo je prevalilo dug put od ranih hominida u Africi na Staroj Zemlji. A ako odbijemo, pomisli Dem Lia, preko tri stotine hiljada ljutih, svemiru prilagođenih Proteranih moglo bi da se stušti na naš obrtni brod poput gnevni Havajaca koji su iskalili svoj bes na kapetanu Džemsu Kuku kada ih je uhvatio da izvlače eksere iz korita njegovog broda. Dobrog kapetana ne samo da su na

kraju ubili na užasan način, već su mu izvukli utrobu iz tela, spalili ga i skuvali u malim komadima. Čim je to pomislila, Dem Lia je shvatila da greši. Ovi Proterani neće napasti Heliks. To joj je govorila sva njena intuicija. A ako to i učine, pomisli ona, naše naoružanje će ih sve spržiti za dve zapeta šest sekundi. Osećala je krivicu i blagu mučninu zbog sopstvenih misli dok se pozdravljala i polazila liftom dole, do komandne palube, s preostalih troje.

"Videla si ga", reče Istinski Glas Drveta Reta Kastin, pomalo bez daha.

"Aneinog muža?"

Ces Ambre se osmehnu. "Imala sam četrnaest standardnih godina. Bilo je to davno. Putovao je sa sveta na svet pomoću dalekobacača i ostao je nekoliko dana u domu mojih drugih trojnih roditelja zato što se razboleo - kamen u bubregu - da bi ga zatim vojnici Paksa držali uhapšenog, čekajući da neko dođe da ga ispita. Moji roditelji su mu pomogli da pobegne. Bilo je to samo nekoliko dana, pre mnogo, mnogo godina." Ona se ponovo osmehnu. "I zapamtite, on u to vreme nije bio Anein muž. Nije se pričestio njenom DNK, niti čak postao svestan toga šta njena krv i učenje mogu da učine za ljudsku rasu."

"Ali ti si ga videla", navaljivao je Vrhovnik Grane Kil Ret.

"Da. Najveći deo vremena proveo je u delirijumu i bolovima, vezan za krevet mojih roditelja lisicama vojnika Paksa."

Reta Kastin se nagnu bliže. "Da li je oko sebe imao ikakvu... auru?"

"Oh, da", reče Ces Ambre uz kikot. "Sve dok ga moji roditelji nisu okupali sunderom. Mnogo dana pre toga proveo je putujući."

Dvojica Proteranih i Templarka kao da se trgoše od razočaranja.

Ces Ambre se nagnu napred i dodirnu koleno Templarke. "Izvinjavam se zbog lakomislenosti - znam koliko je važnu ulogu Rol Endimion odigrao u čitavoj našoj istoriji - ali to je bilo davno, vladala je velika zbrka, i u to vreme ja sam na Vitus-Grej-Balianusu B bila buntovna omladinka koja je želela da napusti svoju zajednicu Spektra i primi kruciformu u nekom obližnjem gradu Paksa."

Ostalih troje se sada primetno nagnuše natrag. Na dva lica koja su se mogla čitati video se izraz šoka. "Ti si želela da prihvatiš tog... tog... parazita u svoje telo?"

Pošto je to bio deo Aneinog Podeljenog Trena, sva ljudska bića posvuda videla su, shvatila, osetila puni geštalt - stvarnosti iza 'kruciforme besmrtnosti' - parazitske mase AI čvorišta koja je stvarala TehnoSrž u stvarnom svemiru, koristeći neurone i sinapse svakog tela-domaćina kako god bi poželela, obično na kreativnije načine tako što je ubijala ljudskog domaćina i koristila povezanu neuronsku mrežu onda kada je ona bila najkreativnija - u tim poslednjim sekundima nervnog rastvaranja pred smrt. Potom je Crkva koristila tehnologiju TehnoSrži da vaskrsne ljudsko telo s parazitom kruciformom koji je jačao i postajao sve povezaniji sa svakom novom smrću i vaskrsenjem.

Ces Ambre slegnu ramenima. "U to doba, to je značilo besmrtnost. I priliku da odem iz našeg prašnjavog seoceta i priključim se pravom svetu - Paksu."

Troje diplomata Proteranih mogli su samo da zure.

Ces Ambre diže ruke do odore i rastvori je dovoljno da oni vide podnožje njenog vrata i početak ožiljka na mestu odakle su Aneanci uklonili kruciformu. "Oтели su me i odveli na jedan od preostalih svetova Paksa, gde su me podvrgli kruciformi na devet godina", reče ona tako tiho da su troje diplomata jedva čuli njen glas. "A najveći deo tog vremena bio je posle Aneinog Podeljenog Trena - posle otkrića plana Srži da nas zaslužni pomoću tih gnusnih stvari."

Istinski Glas Drveta Reta Kastin uze ruke starije Ces Ambre u svoje. "A ipak si odbila da postaneš Aneanka kada su te oslobodili. Vratila si se onome što je ostalo od tvoje stare kulture."

Ces Ambre se osmehnu. U očima su joj bile suze, i te oči najednom su izgledale mnogo starije. "Da. Osećala sam da to dugujem svom narodu - zbog toga što sam ga napustila u doba krize. Neko je morao da nastavi kulturu Heliksa Spektra. Izgubili smo u ratovima toliko toga. Izgubili smo i više kada su nam

Aneanci omogućili da im se pridružimo. Teško je odbiti da postaneš nešto nalik bogu."

Istureni Jahač se oglasi roktajem koji je zvučao kao jake atmosferske smetnje.

"To je naš najveći strah posle Razarača. Sada na šumskom prstenu više nema nikog živog ko je iskusio Podeljeni Tren, ali njegovi detalji - veličanstveno dokučenje empatije i vezujućih sila Praznine Koja Spaja, Aneino uviđanje da će mnogi Aneanci biti u stanju da se prebacuju, slobodno, bilo gde u vasseljenu. Pa, Aneina Crkva je ovde narasla toliko da bi najmanje četvrtina naše populacije odustala od nasleđa Proteranih ili Templara i za sekund prešla u Aneance."

Ces Ambre protrlja obraz i ponovo se osmehnu. "Onda je očigledno da nijedan Aneanac nije posetio ovaj sistem. A moram da vas podsetim i na to da je Anea insistirala da ne treba da postoji nikakva 'Aneina Crkva', nikakvo slavljenje, beatifikacija ili obožavanje. To je bilo najvažnije u njenim mislima tokom Podeljenog Trena."

"Znamo to", reče Reta Kastin. "Ali u odsustvu izbora i znanja, kulture se često okreću religiji. A mogućnost da je s vama na brodu jedno aneansko biće bila je razlog za naš doček vašeg velikog broda s toliko poleta i strepnje."

"Aneanci ne dolaze svemirskim letelicama", reče Ces Ambre tiho.

Njih troje klimnuše. "Kada i ako taj dan ikada nastupi", odasla Istureni Jahač, "odluka će zavisiti od pojedinačne savesti svakog Proteranog i Templara. Što se mene tiče, ja ću uvek jahati na velikim talasima solarnog vetra."

Dem Lia i ostalo troje se vratiše.

"Odlučili smo da vam pomognemo", reče ona. "Ali moramo požuriti."

Nije postojao nikakav razlog u Vasseljeni koji bi naterao Dem Liu ili bilo kog od preostalih osam ljudi ili pet AI da rizikuju Heliks u direktnom sukobu s Razaračem, Žeteocem ili kako god već Proterani nisu zvali svog smrtnog neprijatelja. Razlog za to što su tri hiljade mahuna za održavanje života s 684.300 pionira Heliksa Spektra u dubokom kriogenskom snu bile jajastog

oblika nije ležao samo u slučajnom tehničkom rešenju. Ova kultura nosila je sva svoja jaja u jednoj kotarici - bukvalno - tako da oni nisu imali nameru da tu kotaricu šalju u bitku. Bašo i nekoliko drugih AI već su zabrinuto proračunavali blizinu nailazećeg žetelačkog broda. Svemirske bitke lako su mogle da se vode s udaljenosti i od dvadeset osam AJ - dok je tradicionalnim laserima, zracima ili naoružanju sa snopom nabijenih čestica bilo potrebno više od stotinu devedeset šest minuta da prepuze tu udaljenost. Brodovi Hegemonije, Paksa i Proteranih razvili su hiperkinetičke projekte kadre da skaču u Hokingov svemir i iskaču iz njega. Brodovi su se mogli uništiti i pre nego što bi radar stigao da objavi prisustvo nailazećeg projektila. Pošto se ovaj 'žetelac' vukao svojom putanjom brzinom manjom od brzine svetlosti, izgledalo je malo verovatno da nosi naoružanje tipa C-plus, ali 'malo verovatno' je izraz koji je upropašćivao planove i sudbine ratnika još od pamtiveka.

Na zahtev inženjera Heliksa Spektra, Aneanci su ponovo izgradili Heliks tako da bude uistinu modularan. Kada stigne do svoje utopijske planete oko njene savršene zvezde, odeljci će se osloboditi i pretvoriti u sonde, avione, spuštače, podmorska vozila i svemirske stanice. Svaka od tri hiljade pojedinih mahuna za održavanje života mogla je da se spusti i začne sopstvenu koloniju, iako je bilo planirano da se okupe oko mesta za spuštanje posle dugotrajnog izučavanja novog sveta. U vreme kada Heliks završi slanje i spuštanje mahuna, modula, sonde, šatlova, komandne palube i centralnog fuzionog jezgra, na orbiti će ostati malo toga izuzev ogromnih jedinica Hokingovog pogona s programima za održavanje i robotima koji će ih čuvati u savršenom stanju vekovima, ako ne i milenijumima.

"Uzećemo sondu za istraživanje sistema i ispitati taj Razarač", reče Dem Lia. Bio je to jedan od manjih modula, prilagođen više čistom vakuumu nego ulasku u atmosferu, mada je bio kadar za izvesno morfovanje. Ali u poređenju s većinom miroljubivih podkomponenti Heliksa, sonda je bila naoružana do zuba.

"Smemo li s vama?" upita Vrhovnik Grane Kil Ret. "Nijedan pripadnik naše rase nije prišao bliže od stotinu hiljada kilometara toj mašini i preživeo."

"Naravno", reče Dem Lia. "Sonda je dovoljno velika da nas u nju stane trideset ili četrdeset, a samo troje idu s našeg broda. Zadržaćemo unutrašnje zaštitno polje na jednoj desetini gravitacije i u skladu s tim prilagoditi sedišta."

Sonda je najviše ličila na jedan od starih borbenih bakljobrodova i ubrzavala je prema nailazećoj mašini pod 250 gravitacija, s unutrašnjim zaštitnim poljima na beskonačnoj redundanciji i spoljnim poljima dignutim do njihovog maksimuma, klase dvanaest. Dem Lia je pilotirala. Den Soa je pokušavala da komunicira s džinovskim brodom svim raspoloživim sredstvima, odašiljući poruke mira na svim talasnim dužinama, od primitivnog radija do moduliranih naleta tahiona. Nije bilo odgovora. Patek Georg Dem Mio je na svom ležaju bio priključen u mrežu za odbranu/protivnapad preko virtuelnih pupčanih vrpca. Putnici su sedeli u zadnjem delu kompaktne komandne palube sonde i posmatrali. Sajdžio je odlučio da im pravi društvo, i njegov masivni holo sedeo je golih prsa i ukrštenih nogu na ploči u blizini glavne osmatračnice. Dem Lia se postarala da im putanja ne bude usmerena direktno na čudovište, zbog verovatnoće da ono poseduje jednostavan sistem za odbranu od meteora: ako nastave da putuju prema trenutnim koordinatama, promašiće brod za više desetina hiljada kilometara iznad ravni ekliptike. "Njegov radar je počeo da nas prati", reče Patek Georg kada su se našli na udaljenosti od šest stotina hiljada kilometara i nastavili da usporavaju. "Pasivni radar. Nema hvatanja meta za oružje. Izgleda da nas ne ispituje ničim drugim osim običnim radarom. Neće imati pojma da li se u našoj sondi nalaze živa bića ili ne."

Dem Lia klimnu glavom. "Sajdžio", reče ona tiho, "na dvesta hiljada kilometara, molim te da nam izmeniš koordinate tako da dođemo na kurs presretanja te stvari." Bucmasti kaluđer klimnu glavom.

Nešto kasnije, potisnici i glavni motori sonde promeniše zvuk, zvezdano polje se zarotira i slika ogromne mašine ispuni glavni prozor. Prizor je bio uveličan kao da se nalaze samo pet stotina kilometara od svemirske letelice. Ta stvar je bila neopisivo nezgrapna, sazdana samo za vakuum, s metalnim zubima i rotirajućim sečivima spreda, usađenim u kućišta nalik na vilice, dok je ostatak ličio na olupinu starog svemirskog staništa koje je bezumno nadograđivano iz milenijuma u milenijum, a potom prekriveno bradavicama, resama, gnojnim kesama, tumorima i žilicama.

"Udaljenost sto osamdeset tri hiljade kilometara; i dalje se približavamo", reče Patek Georg.

"Pogledajte kako je crn", šapnu Den Soa.

"I izlizan", odasla Istureni Jahač. "Niko od naših ljudi nije ga video iz ovakve blizine. Pogledajte slojeve u kraterima teških ugljeničnih naslaga. Kao drevni, crni mesec koji neprestano zasipaju mali meteoriti."

"Ipak, popravljan je", prokomentarisala Vrhovnik Grane zlovoljno. "Dejstvuje."

"Udaljenost stotinu dvadeset hiljada kilometara; i dalje se približavamo", reče Patek Georg. "Radaru-tragaču upravo se pridružio i radar za pronalaženje meta."

"Odbrambene mere?" upita Dem Lia tihim glasom.

Sajdžio odgovori: "Polje klase dvanaest aktivirano je i beskonačno redundantno. Plazma-štitovi na maksimumu. Protivprojektili spremni i pod pozitivnom kontrolom." To je jednostavno značilo da bi i Dem Lia i Patek Georg morali da izdaju zapovest za njihovo lansiranje, ili - ako ljudski putnici poginu - da to učini Sajdžio.

"Udaljenost sto pet hiljada kilometara; i dalje se približavamo", reče Patek Georg. "Relativno delta-v pada na sto metara u sekundi. Uključila su se još tri nišanska radara."

"Ima li bilo kakvih drugih emisija?" upita Dem Lia napetim glasom.

"Negativno", reče Den Soa za svojom virtuelnom konzolom. "Mašina izgleda slepa i gluva izuzev tog primitivnog radara. Tamo nema nikakvih znakova

života. Interna komunikacija pokazuje da poseduje... inteligenciju... ali nije prava AI. Pre će biti u pitanju računari. Mnogo nizova fizičkih računara."

"Fizičkih računara!" reče Dem Lia, šokirana. "Misliš na silikon... čipove... tehnologiju na nivou kamene sekire?"

"Ili jedva iznad toga", potvrdi Den Soa za svojom konzolom. "Hvatamo očitavanja magnetne mehur-memorije, ali ništa više."

"Sto hiljada kilometara..." započe Patek Georg, da bi onda sâm sebe prekinuo.

"Mašina nas gađa."

Spoljna zaštitna polja blesnuše kraće od sekunde.

"Dvanaest CPB-a i dva primitivna laserska topa", reče Patek Georg iz osmatračnice u virtuelnoj stvarnosti. "Vrlo slabi. I polje klase jedan lako bi moglo da im parira."

Zaštitno polje ponovo zatreperi.

"Ista kombinacija", javi Patek. "Malo slabija u pogledu energije."

Novo treperenje.

"Ponovo slabija energija", reče Patek. "Mislim da nas gađa svime što ima i da tako crpi snagu. Gotovo sasvim izvesno da je u pitanju samo odbrana od meteora."

"Da ne postanemo preterano samopouzđani", reče Dem Lia. "Ali, pogledajmo sve što ima od odbrane."

Den Soa je izgledala šokirano. "Hoćeš da to napadneš?"

"Videćemo da li možemo da napadnemo", reče Dem Lia. "Patek, Sajdžio, molim vas da nanišinite jednim laserskim topom gornji ugao one tamo izrasline..." Ona uperi lasersku olovku u pocrnelu, rošavu izraslinu u obliku peraja koja je mogla da predstavlja i dva kilometra visok hladnjak. "...i jedan hiperkinetički projektil..."

"Zapovednice!" usprotivi se Den Soa.

Dem Lia pogleda mlađu ženu i prinese prst usnama. "Jedan hiperkinetički bez bojeve glave s plazmom, tako da pogodi prednju donju isturenu ivicu mašine, baš tamo gde se nalazi rub te izbočine."

Patek Georg ponovi zapovest za AI. Pojaviše se stvarne koordinate mete, s potvrdom.

CPB udari gotovo smesta, probušivši rupu promera sedamdeset metara u peraju hladnjaka.

"Uključio je polje klase nula zapeta šest", izvesti Patek Georg. "Izgleda da mu je to krajnja granica odbrane."

Hiperkinetički projektil probušio je zaštitno polje kao što bi metak prošao kroz maslac i udario tren kasnije, probivši se kroz šezdeset metara pocrnelog metala da bi izbio kroz prednji otvor za hranjenje mašine-žeteoca. Svi u sondi posmatrali su nemi udar i gotovo opčinjavajuće tumbanje raznesenog metala koji se udaljavao od mesta udara, kao i mlaz otpadaka iz izlazne rane. Ogromna mašina nije reagovala.

"Da smo ostavili bojevu glavu", promrmlja Dem Lia, "i nanišani u trbuh, sada bismo imali eksploziju mašine-žeteoca široku hiljadu kilometara."

Vrhovnik Grane Kil Ret nagnu se napred na ležaju. Bez obzira na polje od jedne desetine gravitacije, svi ležajevi imali su sisteme za vezivanje. Njegov se sada aktivirao.

"Molim vas", reče Proterani, upinjući se pomalo pod vezovima i vazдушnim jastucima. "Ubijte ga sad. Zaustavite ga sad."

Dem Lia se pomeri tako da pogleda dvojicu Proteranih i Templarku. "Još ne", reče ona. "Prvo moramo da se vratimo na Heliks."

"Izgubićemo još dragocenog vremena", odasla Istureni Jahač, čiji se ton nije mogao protumačiti.

"Da", reče Dem Lia. "Ali još imamo više od šest standardnih dana pre nego što započne žetvu."

Sonda ubrza dalje od pocrnelog, rošavog čudovišta koje je sada nosilo nove ožiljke.

"Dakle, uništit ćete ga?" pitao je Vrhovnik Grane dok je sonda hitala natrag prema Heliksu.

"Ne sada", odgovori Dem Lia. "Mogao bi još da posluži svrsi za rasu koja ga je sazdala."

Mlada Templarka izgledala je kao da je na ivici suza. "A opet, vaši instrumenti - daleko sofisticiraniji od naših teleskopa - saopštili su vam da u sistemu crvenog džina nema nikakvih svetova."

Dem Lia klimnu glavom. "A ipak ste vi sami pomenuli mogućnost postojanja svemirskih staništa, konzervisanih gradova, izdubljenih asteroida... naše osmatranje nije bilo ni pažljivo ni potpuno. Naš brod je nameravao da uđe u sistem vaše zvezde maksimalno bezbedno, i nije pažljivo pretražio sistem crvenog džina."

"Zbog tako male verovatnoće", reče Vrhovnik Grane ravnim, tvrdim glasom, "voljni ste da rizikujete živote toliko naših ljudi?"

Sajdžiov glas šapnu tiho u Dem Lijinom podčujnom kolu. "AI su analizirale scenarije s nekoliko miliona Proteranih koji koriste svoja solarna krila u koncentrisanom napadu na Heliks."

Dem Lia sačeka, i dalje zagledana u Vrhovnika Grane.

"Brod bi mogao da ih porazi", završi AI, "ali postoji stvarna verovatnoća oštećenja."

Dem Lia reče Vrhovniku Grane: "Otići ćemo Heliksom u sistem crvenog džina. Vas troje ste dobrodošli da nam pravite društvo."

"Koliko će trajati to putovanje, s povratkom?" upita Istureni Jahač.

Dem Lia pogleda Sajdžia. "Devet dana pod maksimalnim fuzionim potiskom", reče AI. "I to bi bio energičan manevar na perihelu bez vremena za zadržavanje u sistemu radi pretrage svakog asteroida ili polja otpadaka u cilju pronalaska živih bića."

Dvojica Proteranih odmahivali su glavama. Reta Kastin je navukla kapuljaču niže, zaklonivši oči.

"Postoji još jedna mogućnost", reče Dem Lia. Ona pokaza Sajdžiu prema Heliksu, koji je sada ispunio glavni osmatrački ekran. Hiljade Proteranih s energetskim krilima razdvojile su se dok je sonda blago usporavala kroz zaštitno polje broda i zauzimala položaj za pristajanje.

Okupili su se u solarijumu kako bi doneli odluku. Svih deset ljudskih bića - Den Soini žena i muž bili su pozvani da se pridruže glasanju, ali odlučili su da ostanu dole, u prostorijama za posadu - svih pet AI i troje predstavnika naroda šumskog prstena. Uski snop Isturenog Jahača nastavio je da prenosi video i audio signale za trista hiljada Proteranih u blizini, i milijarde koje su čekale pozadi, na velikom zakrivljenju drveta-prstena.

"Evo kako situacija izgleda", reče Dem Lia. Tišina u solarijumu bila je veoma napeta. "Vi znate da Heliks, naš brod, ima Hokingov pogon koji su modifikovali Aneanci. Naše putovanje brže od svetlosti nanosi štetu Praznini Koja Spaja, ali je ona hiljadu puta manja nego kod starih brodova Hegemonije ili Paksa.

Aneanci su nam dozvolili da putujemo ovako." Niska žena sa zelenom trakom oko turbana začuta i pogleda i Proterane i Templarku pre nego što će nastaviti.

"Mogli bismo da stignemo do sistema crvenog džina za..."

"Četiri sata je potrebno da se zavrtimo do relativističkih brzina, a onda skok", reče Res Sandre. "Oko šest sati za usporavanje u sistemu crvenog džina. Dva dana da tragamo za životom. I ponovo deset sati za povratak."

"Što bi, čak i s izvesnim kašnjenjem, dovelo Heliks natrag skoro dva dana pre nego što Razarač započne žetvu. Ako u sistemu crvenog džina nema života, upotrebićemo sondu za uništenje robotskog žeteoca."

"Ali..." reče Vrhovnik Grane Kil Ret s isuviše ljudskim ironičnim osmehom. Lice mu je bilo smrknuto.

"Ali upotreba Hokingovog pogona u tako tesnom binarnom sistemu jeste opasna", reče Dem Lia ravnim glasom. "Takvi skokovi na kratke udaljenosti ionako su neverovatno nezgodni, ali imajući u vidu gas i otpatke koji kuljaju iz crvenog džina..."

"U pravu ste. To bi bila ludost." To je Istureni Jahač odašiljao preko svoje radio-frekvencije. "Moj klan je prenosio inženjering s kolena na koleno. Nijedan zapovednik semberoda Proteranih nikada ne bi izveo skok u ovom binarnom sistemu."

Istinski Glas Drveta Reta Kastin gledala je od lica do lica. "Ali vi imate te moćne fuzione motore..."

Dem Lia klimnu glavom. "Bašo, koliko je potrebno za osmatranje sistema crvenog džina uz korišćenje maksimalnog potiska naših fuzionih motora?"

"Tri i po dana prelaza do drugog sistema", reče AI upalih obraza. "Dva dana za istraživanje. Tri i po dana za povratak."

"Ne postoji nikakav način da se to skрати?" upita Oam Rai, žuta. "Da smanjimo bezbednosnu marginu? Da pojačamo pogon fuzionih motora?"

Sajdžio odgovori. "Devetodnevno kružno putovanje proračunato je na osnovu prenebregavanja svih bezbednosnih margina i na pogonu fuzionih motora sa stotinu dvanaest odsto njihovog kapaciteta." On tužno odmahnu ćelavom glavom. "Ne, to se ne može izvesti."

"Ali Hokingov pogon..." reče Dem Lia, i svi u prostoriji kao da zadržase dah, izuzev Isturenog Jahača, koji nikada nije ni disao u tradicionalnom smislu te reči. Izabrana zapovednica Heliksa Spektra okrenu se prema AI-ma. "Koje su verovatnoće za katastrofu ako pokušamo s tim?"

Gospa Murasaki kroči napred. "Oba prebacivanja - u Hokingov svemir i izvan njega - biće previše blizu Rošove tačke binarnog sistema. Procenjujemo verovatnoću potpunog uništenja Heliksa na dva odsto, oštećenja određenih vidova brodskih sistema na osam odsto, a posebno oštećenja na mreži mahuna za održavanje života na šest odsto."

Dem Lia pogleda Proterane i Templarku. "Izgledi od šest odsto da izgubimo stotine - hiljade - naših usnulih srodnika i prijatelja. Onih koje smo se zakleli da štitimo sve do prispeća na naše odredište. Izgledi su dva odsto da čitava naša kultura strada u tom pokušaju."

Istureni Jahač tužno klimnu glavom. "Ne znam kakva su sve čudesa vaši aneanski prijatelji dodali opremi koju imate", odasla on, "ali čini mi se da su te brojke potcenjene. Ovaj binarni sistem čini skok Hokingovim pogonom nemoguć."

Tišina se odužila. Konačno, Dem Lia reče: "Naše opcije su da uništimo žetelačku mašinu za vas ne znajući postoji li život - možda čitave vrste - koje zavise od nje u sistemu crvenog džina, koliko god to malo verovatno bilo. A to ne možemo da učinimo. To nam brani naš moralni kodeks."

Glas Rete Kastin bio je jedva čujan. "Razumemo to."

Dem Lia nastavi: "Mogli bismo da putujemo na konvencionalan način i da istražimo sistem. To znači da biste morali da istrpíte haranje Razarača poslednji put, ali ukoliko u sistemu crvenog džina ne bude života, unišćemo mašinu kada se vratimo pomoću fuzionog pogona."

"To je mala uteha za hiljade ili milione koji će ostati bez doma prilikom poslednje posete Razarača", reče Vrhovnik Grane Kil Ret.

"Nikakva uteha", saglasi se Dem Lia.

Istureni Jahač se uspravi do svoje pune visine od četiri metra, zalebdevši malo pri jednoj desetini gravitacije. "Ovo nije vaš problem", odasla on. "Nema nikakvih razloga da rizikujete bilo koga od svojih ljudi. Hvala vam što ste to uopšte razmatrali..."

Dem Lia diže ruku da ga prekine usred emitovanja. "Sada ćemo glasati.

Glasamo da li da skočimo u sistem crvenog džina pomoću Hokingovog pogona i vratimo se pre nego što Razarač započne uništavanje. Ako tamo postoji neka tuđinska rasa, možda ćemo moći da komuniciramo za dva dana koje ćemo imati na raspolaganju u sistemu. Možda oni mogu da opozovu svoju mašinu. Svi smo

se saglasili da su izgledi da ona slučajno 'pojede' vaš semebrod u prvom prolasku posle vašeg spuštanja infinitezimalno mali. Činjenica da ona neprekidno žanje oblasti koje ste kolonizovali - na drvetu-prstenu s površinom koja je jednaka površini pola miliona Hiperiona - nagoveštava da je ona za to programirana, kao da uklanja nenormalne izrasline ili štetočine."

Troje diplomata klimnuše.

"Kada budemo glasali", reče Dem Lia, "odluka mora biti jednoglasna. Jedan glas protiv znači da nećemo koristiti Hokingov pogon."

Sajdžio je sedeo na stolu ukrštenih nogu, ali sada se pomerio prema mestu gde su stajale četiri preostale AI. "Samo da se zna", reče mali, debeli kaluđer, "AI su glasale s pet prema nula protiv pokušaja manevra Hokingovim pogonom."

Dem Lia klimnu glavom. "Primljeno k znanju", reče ona. "Ali tek toliko, pošto se za ovakvu vrstu odluke glasovi AI ne računaju. Samo ljudi Heliksa Amojetovog Spektra ili njihovi predstavnici mogu da odluče o sopstvenoj sudbini." Ona se okrenu prema ostalih devet ljudskih bića. "Da upotrebimo Hokingov pogon ili ne? Da ili ne? Nas desetero ćemo biti odgovorni pred hiljadama drugih za posledice. Ces Ambre?"

"Da." Žena u plavoj odori izgledala je smireno baš kao i njene zapanjujuće bistre i blage oči.

"Džon Mikail Dem Alem?"

"Da", reče stegnutim glasom specijalista za održavanje života s trakom boje abonosa. "Da."

"Oam Rai?"

Žena sa žutom trakom je oklevala. Niko na brodu nije znao kakvi rizici postoje za brodske sisteme bolje od te osobe. Izgledi za uništenje od dva odsto njoj mora da su izgledali kao skaredno kockanje. Ona dodirnu prstima usne. "Ovde donosimo odluku o dve civilizacije", reče ona, očito razmišljajući naglas.

"Možda i o tri."

"Oam Rai?" ponovi Dem Lia.

"Da", reče Oam Rai.

"Kem Loi?" upita Dem Lia ženu astronoma.

"Da." Glas mlade žene blago je zadrhtao.

"Patek Georg Dem Mio?"

Specijalista za bezbednost s crvenom trakom se isceri. "Da. Kako ono ide stara izreka, ko rizikuje, taj dobija."

Dem Liu je to iritiralo. "Govoriš u ime 684.288 usnulih ljudi koji možda ne bi bili tako lakomisljeni."

Patek Georg se i dalje cerio. "Moj glas je 'da'."

"Dr Samel Ria Kem Ali?"

Lekar je izgledao zabrinuto isto onoliko koliko je Patek bio drzak. "Moram da kažem... ima toliko toga nepoznatog..." On se obazre. "Da", reče. "Moramo se uveriti."

"Piter Delem Dem Tae?" upita Dem Lia psihologa s plavom trakom.

Stariji muškarac je žvakao olovku. On je pogleda, osmehnu se i spusti je na sto.

"Da."

"Res Sandre?"

Na tren, oči druge žene s zelenom trakom kao da su odale prkos, gotovo gnev.

Dem Lia se pripremi za veto i za predavanje koje će uslediti.

"Da", reče Res Sandre. "Smatram da je to moralni imperativ."

Preostala je samo najmlađa pripadnica grupe.

"Den Soa?" upita Dem Lia.

Mlada žena morala je da se nakašlje pre nego što je progovorila. "Da.

Pogledajmo."

Sve oči se okrenuše prema izabranoj zapovednici.

"Moj glas je 'da'", reče Dem Lia. "Sajdžio, pripremi se za maksimalno ubrzanje prema tački prebacivanja u Hokingov pogon. Kem Loi, ti, Res Sandre i Oam Rai poradite na optimalnoj ulaznoj tački prebacivanja za potragu za životom širom sistema. Vrhovniče Grane Ret, Istureni Jahaču, Istinski Glasu Drveta Kastin, ako

biste radije da nas sačekate, pripremićemo vam sada vazdušnu komoru. Ako i vas troje želite da pođete, moramo smesta krenuti."

Vrhovnik Grane progovori, ne posavetovavši se s ostalima. "Želimo da idemo s vama, građanko Dem Lia."

Ona klimnu glavom. "Istureni Jahaču, reci svojim ljudima da oslobode široki potez. Zaputićemo se iznad ravni ekliptike van sistema, ali naš fuzioni rep biće žestok kao zmajev dah."

Proterani koji je u potpunosti bio prilagođen svemiru odasla: "Već sam to učinio. Mnogi se raduju spektaklu."

Dem Lia tiho progundā. "Nadajmo se da taj spektakl neće prevazići naša očekivanja", reče ona.

Heliks je bezbedno izveo skok, uz manje poremećaje nekoliko brodskih podsistema. Na udaljenosti od tri AJ od površine crvenog džina, pretražili su sistem. Predviđali su da će im biti potrebno dva dana, ali pretraživanje je obavljeno za manje od dvadeset četiri sata.

Nije bilo nikakvih skrivenih planeta, planetoida, izdubljenih asterida, preoblikovanih kometa niti veštačkih svemirskih staništa - nikakvog znaka života. Kada je zvezda G2 završila svoju evoluciju u crvenog džina pre najmanje tri miliona godina, njena helijumska jezgra počela su da sagorevaju sopstveni pepeo u drugom ciklusu fuzionih reakcija s visokom temperaturom u srži zvezde, dok se prvobitna vodoniča fuzija nastavljala u tankoj ljušturi daleko od te srži, tako da je čitav proces stvarao atome ugljenika i kiseonika koji su doprineli reakciji i... gle: kratkotrajni preporod zvezde u obliku crvenog džina. Bilo je očigledno da nema nikakvih spoljnih planeta, gasnih džinova niti kamenih svetova izvan domašaja novog crvenog sunca. Sve unutrašnje planete iscela je progutala zvezda koja se širila. Izbacivanje prašine i teškog zračenja gotovo je počistilo iz celog sunčevog sistema sve što je bilo veće od sitnih metalnih meteorita.

"Dakle", reče Patek Georg, "to mu je to."

"Da li da odobrim da AI započnu puno ubrzanje prema povratnoj tački prebacivanja?" upita Res Sandre.

Diplomate Proteranih preseljene su na komandnu palubu zajedno sa naročito podešenim ležajevima. Nikome na mostu nije smetala jedna desetina gravitacije zato što je svaki specijalista iz Amojetovog Spektra - ako se izuzme Ces Ambre - bio vezan za kontrolni ležaj i u vezi s brodom na raznolikim nivoima.

Diplomate Proteranih ćutale su tokom najvećeg dela pretrage, i ostale su neme i sada, kada su se okrenule da pogledaju Dem Liu u njenoj centralnoj konzoli.

Izabrana zapovednica kucnu zglavkom po donjoj usni. "Ne još." Traganje ih je vodilo oko čitavog crvenog džina, a sada su bili na manje od jedne AJ od njegove proključale površine. "Sajdžio, da li si pogledao u zvezdu?"

"Taman toliko da uzmem uzorke", začu se učtivi glas AI. "Tipično za crvenog džina u ovoj fazi. Solarna luminoznost je oko dve hiljade puta veća od njegovog družbenika G8. Uzeli smo uzorak srži - bez iznenađenja. Helijumska jezgra su tamo očigledno zajedno, uprkos njihovom međusobnom električnom odbijanju."

"Kolika je površinska temperatura?" upita Dem Lia.

"Približno tri hiljade stepeni Kelvina", začu se Sajdžiov glas. "Oko polovine površinske temperature iz vremena kada je to bilo sunce G2."

"Oh, moj Bože", šapnu Kem Loi s ljubičastom trakom, sa svog ležaja u neksusu astronomske stanice. "Zar misliš..."

"Molim dubinsko radarsko snimanje zvezde", reče Dem Lia.

Grafički holoi pojaviše se posle manje od dvadeset minuta dok se zvezda okretala i dok su oni orbitirali oko nje. Sajdžio reče: "Samo jedan kameni svet. I dalje na orbiti. Otprilike četiri petine veličine Stare Zemlje. Radar pokazuje okeanska dna i nekadašnja rečna korita."

Dr Samel reče: "Verovatno je bio sličan Zemlji sve dok mu sunce u širenju nije proključalo mora i uništio mu atmosferu. Neka je Bog u pomoći onome ili onima koji su tamo živeli."

"Koliko je duboko u troposferi sunca?" upita Dem Lia.

"Manje od sto pedeset hiljada kilometara", reče Sajdžio.

Dem Lia klimnu glavom. "Pojačajte zaštitna polja do maksimuma", reče ona tiho. "Idemo da ih posetimo."

Baš kao plivanje ispod površine crvenog mora, pomislila je Dem Lia dok su se približavali kamenom svetu. Iznad njih, spoljna atmosfera zvezde kovitlala se u spiralama, uragani magnetnih polja dizali su se iz dubina i rastakali, a zaštitno polje već je sijalo bez obzira na trideset kablova od mikrovlakna koje su vukli sto šezdeset hiljada kilometara za sobom kako bi poslužila za hlađenje.

Jedan sat Heliks je stajao na manje od dvadeset hiljada kilometara udaljenosti od ostataka onoga što je mogla biti Stara Zemlja ili Hiperion. Različiti senzori prikazivali su kameni svet kroz uskovitlanu crvenu pomrčinu.

"Pepeo", reče Džon Mikail Dem Alem.

"Pepeo pun života", reče Kem Loi u primarnom senzorskom neksusu. Ona dozva holo dubinskog radara. "Apsolutno kao saće. Unutrašnji okeani vode. Najmanje tri milijarde razumnih bića. Nemam pojma da li su humanoidna, ali imaju mašine, prevozne mehanizme i košnice nalik na gradove. Možete čak da im vidite i luku u koju njihov žetelac pristaje svake pedeset sedme godine."

"Ali i dalje nema suvislog kontakta?" upita Dem Lia. Heliks je odašiljao bazične matematičke uvertire na svim frekvencijama, u spektrima i komunikacionim tehnologijama koje je brod posedovao - od radio-mejzera do moduliranih tahiona. Postojala je neka vrsta uzvratnih emisija.

"Modulirani gravitonski talasi", objasni Ikju. "Ali ne odgovaraju na naše matematičke ili geometrijske uvertire. Hvataju naše elektromagnetne signale, ali ih ne razumeju, a mi ne možemo da dešifrujemo njihove gravitonske pulseve."

"Koliko bi potrajalo izučavanje modulacija da bismo pronašli zajedničku abecedu?" upita Dem Lia.

Ikjuovo lice je izgledalo izmučeno. "U najmanju ruku, nekoliko nedelja. Verovatnije meseci." AI odgovori, podstaknut razočaranim pogledima ljudi, Proteranih i Templarke. "Žao mi je", reče on, raširivši ruke. "Čovečanstvo je ranije uspostavilo vezu samo s dve razumne tuđinske rase, i one su uspele da pronađu način da komuniciraju s nama. Ova... bića... su zaista tuđinci. Postoji premalo zajedničkih referenci."

"Ne možemo ovde ostati još dugo", reče Res Sandre u svom inženjerskom neksusu. "Snažne magnetne oluje nailaze iz srži. I ne možemo dovoljno brzo da se oslobađamo toplote. Moramo otići."

Najednom, Ces Ambre, koja je imala ležaj, ali ne i zaduženja, ustade, zalebde jedan metar iznad palube pri jednoj desetini gravitacije, zastenja i lagano otpluta natrag na palubu, obeznanjena.

Dr Sem stiže do nje sekund pre Dem Lie i Den Soe. "Svi ostali neka budu na svojim mestima", reče Dem Lia.

Ces Ambre otvori zapanjujuće plave oči. "Tako su drugačiji. Uopšte nisu ljudski... udišu kiseonik, ali ne kao Senešal-empati... modularni... mnogostruki umovi... tako žiličasti..."

Dem Lia zagrlj stariju ženu. "Možeš da komuniciraš s njima?" upita ona žurno. "Da njima šalješ slike?"

Ces Ambre slabašno klimnu glavom.

"Pošalji im sliku njihove žetelačke mašine i Proteranih", reče Dem Lia strogo.

"Pokaži im štetu koju njihova mašina nanosi gradskim jatima Proteranih. Pokaži im da su Proterani... ljudi... razumna bića. Naseljenici koji ne nanose štetu šumskom prstenu."

Ces Ambre ponovo klimnu glavom i zatvori oči. Trenutak kasnije, zajeca.

"Tako... im... je... žao", šapnu ona. "Mašina ne donosi natrag... slike... samo hranu, vazduh i vodu. Programirana je... kao što si ti pretpostavila, Dem Lia... da odstrani zagađenja. Toliko im je...toliko... toliko... žao zbog gubitka života

Proteranih. Nude samoubistvo... svoje vrste... ako će ih to iskupiti za toliko uništavanje."

"Ne, ne, ne", reče Dem Lia, stisnuvši šake uplakane žene. "Reci im da to nije neophodno." Ona uhvati stariju ženu za ramena. "Ovo će biti teško, Ces Ambre, ali moraš ih pitati da li se žetelac može reprogramirati. Naučiti da se kloni naselja Proteranih."

Ces Ambre ostade nekoliko minuta zatvorenih očiju. U jednom trenutku činilo se kao da je prestala da diše. Tada se divne oči širom otvoriše. "Može. Šalju podatke za reprogramiranje."

"Primamo modulirane gravitonske pulseve", reče Sajdžio. "I dalje ih je nemoguće prevesti."

"Ne treba nam prevod", reče Dem Lia, dišući duboko. Ona diže Ces Ambre i pomože joj da se vrati u ležaj. "Samo treba to da snimimo i ponovimo Razaraču kada se vratimo." Ona ponovo stisnu šaku Ces Ambre. "Možeš li im preneti našu zahvalnost i pozdrave?"

Žena se osmehnu. "Učinila sam to. Koliko sam mogla."

"Sajdžio", reče Dem Lia. "Vodi nas što dalje odavde i pođi pod punim ubrzanjem prema tački prebacivanja."

Heliks je preživeo povratni skok iz Hokingovog svemira u sistem G8 bez ikakvih oštećenja. Razarač je već izmenio putanju prema naseljenim područjima šumskog prstena, ali Den Soa je odaslala snimke moduliranih gravitona dok su još usporavali; džinovski žetelac je reagovao sopstvenom neodgonetljivom gravitonskom tutnjavom i poslušno promenio kurs prema udaljenom i nenaseljenom delu prstena. Istureni Jahač im je pomoću opreme uskog snopa pokazao holo snimak slavlja u gradovima, platformama, mahunama, granama i kulama prstena, da bi zatim isključio odašiljač.

Okupili su se u solarijumu. Nijedna AI nije bila prisutna niti je slušala, dok su ljudi, Proterani i Templarka sedeli poredani u krug. Sve oči bile su uperene u Ces Ambre. Oči te žene bile su zatvorene.

Den Soa reče veoma tiho: "Bića... na tom svetu... morala su da naprave drvo-prsten pre nego što dođe do širenja njihove zvezde. Sagradila su svemirsku letelicu za žetvu. Zašto nisu naprosto... otišla?"

"Planeta im je bila... i dalje jeste... dom", šapnu Ces Ambre, čije su oči još bile čvrsto zatvorene. "Kao deca... nisu želeli da napuste dom... zato što je napolju mračno. Veoma mračno... prazno. Oni vole... dom." Starija žena otvori oči i prazno se osmehnu.

"Zašto nam nisi rekla da si Aneanka?" upita Dem Lia tiho.

Ces Ambrine vilice odlučno se stegnuše. "Ja nisam Aneanka. Moja majka, Dem Loa, dala mi je pričest Aneine krvi - kroz sopstvenu, naravno - pošto me je izbavila iz pakla Svete Tereze. Ali ja sam odlučila da ne koristim aneanske sposobnosti. Odabrala sam da ne sledim ostale, već da ostanem s Amojetom."

"Ali opštita si telepatski sa..." započe Georg Patek.

Ces Ambre odmahnu glavom i brzo ga prekinu. "To nije telepatija. To je... povezanost... s Prazninom Koja Spaja. To je slušanje jezika mrtvih i živih širom vremena i prostora kroz čistu empatiju. Tuđa sećanja."

Devedesetpetogodišnjakinja koja je izgledala kao žena u srednjim godinama stavi šaku na čelo. "To je tako zamorno. Upinjala sam se toliko godina da ne obraćam pažnju na glasove... da se ne priključim sećanjima. Zbog toga kriogenski san toliko... odmara."

"A ostale aneanske sposobnosti?" upita Dem Lia, čiji je glas još bio veoma tih.

"Možeš li da se slobodno prebacuješ?"

Ces Ambre odmahnu glavom, štiteći i dalje oči šakom. "Nisam želela da naučim aneanske tajne", reče ona. Glas joj je zvučao veoma umorno.

"Ali mogla si da si htela", reče Den Soa, glasom punim strahopoštovanja.

"Mogla bi da načiniš jedan korak - da se prebaciš - i vratiš na Vitus-Grej-Balianus B ili Hiperion, Tau Ceti Centar ili Staru Zemlju za sekund, zar ne?"

Ces Ambre spusti glavu i prostreli pogledom mladu ženu. "Ali ja to neću."

"Hoćeš li nastaviti s nama u dubokom snu, sve do našeg odredišta?" upita Res Sandre, druga žena sa zelenom trakom. "Do konačne kolonije Heliksa Spektra?"

"Da", reče Ces Ambre. Ta jedna reč bila je istovremeno i izjava i izazov.

"Kako da saopštimo ostalima?" upita Džon Mikail Dem Alem. "Da imamo Aneanku... potencijalnu Aneanku... u koloniji... To će izmeniti... sve."

Dem Lia ustade. "U svojim poslednjim trenucima kao vaš konsenzusom izabrani zapovednik, mogla bih da ovo iskažem kao naređenje, građani. Umesto toga, tražim glasanje. Smatram da Ces Ambre i samo Ces Ambre treba da donese odluku o tome da li da kaže našoj porodici Heliksa Spektra za svoj... dar... ili ne. U bilo kom trenutku po prispeću na naše odredište." Ona pogleda pravo u Ces Ambre. "Ili nikada, ako tako odabereš."

Dem Lia se okrenu da pogleda svakoga od preostalih osmoro. "A mi tu tajnu nikada nećemo odati. Samo Ces Ambre ima prava da to kaže ostalima. Oni koji se slažu, neka kažu 'da.'"

Bilo je jednoglasno.

Dem Lia se okrenu prema Proteranima i Templarki koji su stajali. "Sajdžio me uverava da ništa od ovoga nije emitovano preko vašeg uskog snopa."

Istureni Jahač klimnu glavom.

"A vaš snimak kontakta Ces Ambre s tuđincima kroz Prazninu Koja Spaja?"

"Uništen je", odasla četiri metra visoki Proterani.

Ces Ambre kroči bliže Proteranima. "Ali vi i dalje želite malo moje krvi... malo Aneine sakramentalne DNK. I dalje želite da imate izbora."

Dugačke ruke Vrhovnika Grane Kila Reta tresle su se. "Nije na nama da odlučimo da li da se objavi informacija ili dopusti distribucija sakramenta... Sedam Veća mora se sastati u potaji... mora se konsultovati Aneina Crkva..."

ili..." Očigledno, Proterani je bio na mucu zbog pomisli na milione ili milijarde svojih sunarodnika Proteranih koji zauvek napuštaju šumski prsten i slobodno se prebacuju u ljudsko-aneanski svemir ili drugde. Njihova vasseljena nikada ne bi bila više ista. "Ali nas troje nemamo pravo da to odbacimo u ime svih."

"Ali oklevamo da zatražimo..." započe Istinski Glas Drveta Reta Kastin.

Ces Ambre odmahnu glavom i mahnu dr Samelu. Lekar dodade Templarki malu količinu krvi u bočici otpornoj na udar. "Maločas smo joj to izvadili", reče lekar. "Vi morate odlučiti", reče Ces Ambre. "Uvek je tako. Uvek je u pitanju ta ista kletva."

Vrhovnik Grane Kil Ret zurio je u bočicu jedan dugi trenutak pre nego što ju je uzeo rukama koje su i dalje drhtale i pažljivo je odložio u bezbedni džep na svom oklopu sa zaštitnim poljem. "Biće zanimljivo videti šta će se dogoditi", reče Proterani.

Dem Lia se osmehnu. "To je drevna kletva sa Stare Zemlje, znate, kineska.

'Dabogda živelu u zanimljiva vremena.'"

Sajdžio je morfovalo vazdušnu komoru i diplomate Proteranih su otišle, odjedrivši natrag na šumski prsten sa stotinama hiljada drugih bića svetlosti, menjajući pravac na solarnom vetru, prateći magnetne linije sile kao svetlosna plovila koja nose brze struje.

"Ako vam ne smeta", reče Ces Ambre s osmehom, "vraćiću se sada svojoj komori za duboki san i otići na spavanje. Bilo je ovo nekoliko dugih dana."

Prvobitno probuđenih devetoro sačekalo je da se Heliks uspešno prebaci u Hokingov svemir pre povratka u duboki san. Dok su još bili u sistemu G8, ubrzavajući naviše i dalje od ekliptike i lepote šumskog prstena koji je sada zaklanjao malo, belo sunce, Oam Rai je pokazala na prozor kod krme i rekla: "Pogledajte to."

Proterani su došli da se oprostite s njima. Nekoliko milijardi krila od čiste energije hvatalo je sunčevu svetlost.

Jedan dan u Hokingovom svemiru, koji su proveli u savetovanju s AI, bio je dovoljan da ustanove da je brod u savršenom stanju, da obrtni nosači i mahune za duboki san dejstvuju kako treba, da su ponovo na kursu i da je sve u redu.

Jedno po jedno, vratili su se svojim ležajevima - najpre Den Soa i njeni supružnici, potom ostali. Konačno je samo Dem Lia ostala budna i sedela je na svom ležaju u sekundima pre njegovog zatvaranja.

"Sajdžio", reče ona; po njenom glasu bilo je očigledno da ga priziva.

Pojavi se niski, debeli budistički kaluđer.

"Sajdžio, da li si znao da je Ces Ambre Aneanka?"

"Ne, Dem Lia."

"Kako si mogao da ne znaš? Brod ima potpune genetske i medicinske profile svakoga od nas. Mora da si znao."

"Ne, Dem Lia, uveravam te da su medicinski profili građanke Ces Ambre bili unutar normalnih granica Heliksa Spektra. Nije bilo nikakvog znaka postljudske aneanske DNK. Niti naznaka u njenim psihološkim profilima."

Dem Lia se načas namršti na hologram. Onda reče: "Znači, falsifikovani biološki podaci? Ces Ambre ili njena majka mogle su to da izvedu."

"Da, Dem Lia."

Još pridignuta na lakat, Dem Lia reče: "Po tvom saznanju, Sajdžio - po saznanju bilo koje AI - ima li na Heliksu još Aneanaca?"

"Po našem saznanju, ne", reče bucmasti kaluđer, iskrenog lica.

Dem Lia se osmehnu. "Anea je podučavala da evolucija ima svoj smer i svrhu", reče ona tiho, više za sebe nego za AI koja ju je slušala. "Govorila je o danu kada će se sva Vaseljena zeleneti životom. Raznovrsnost, podučavala je, jeste jedna od najboljih strategija evolucije."

Sajdžio klimnu glavom i oćuta.

Dem Lia se spusti na jastuk. "Mislili smo da su Aneanci toliko velikodušni u tome što nam pomažu da sačuvamo našu kulturu - ovaj brod - udaljenu koloniju. Kladim se da su Aneanci pomogli da se hiljadu malih kultura otisne iz ljudskog

svemira u nepoznato. Oni žele raznovrsnost, Proterane, druge. Žele da mnogi od nas prenesu dalje njihov dar božanskog."

Ona pogleda AI, ali na licu budističkog kaluđera video se samo njegov uobičajeni blagi osmeh. "Laku noć, Sajdžio. Dobro vodi računa o brodu dok spavamo." Ona navuče poklopac ležaja i zatvori ga, a jedinica otpočne ciklus njenog uvođenja u duboki kriogenski san.

"Da, Dem Lia", reče kaluđer sad već usnuloj ženi.

Heliks je nastavio da opisuje svoj veliki luk kroz Hokingov svemir. Obrtni nosači i mahune za održavanje života plele su složeni dvostruki heliks spram poplave lažnih boja i četvorodimenzionih pulsacija koje su zamenile zvezde. U brodu, AI su isključile gravitaciju zaštitnog polja, atmosferu i svetla. Brod je leteo dalje u mraku.

Onda, jednog dana, oko tri meseca po napuštanju binarnog sistema, ventilatori zazujaše, svetla zatrepereše i aktivira se gravitacija zaštitnog polja. Svih 684.300 kolonista i dalje je spavalo.

Najednom, tri prilike pojaviše se na glavnom gazištu, na pola puta između mosta komandnog centra i pristupnih portala za prvi prsten nosača mahuna za održavanje života. Središnja prilika bila je viša od tri metra, načičkana šiljcima i oklopljena, s četiri ruke, obavijena hromiranom bodljikavom žicom. Njene oči s mnoštvom površina svetlucale su crvenom bojom. Ostala je nepokretna tamo gde se najednom pojavila.

Prilika s leve strane bio je muškarac u ranim srednjim godinama, s kovrdžavom, prosedom kosom, tamnim očima i prijatnim crtama lica. Bio je veoma osunčan i nosio je meku, plavu, pamučnu košulju, zelene, kratke pantalone i sandale.

Klimnuo je glavom ženi i pošao prema komandnom centru.

Žena je bila starija, vidljivo stara uprkos aneanskim medicinskim tehnikama, i nosila je jednostavnu odoru besprekorno plave boje. Prišla je pristupnom portalu, popela se liftom uz treći obrtni nosač i pošla nogostupom dole, u

mahunu za održavanje života pod jednom gravitacijom. Zastavši kraj jednog od ležajeva, obrisala je led i kondenzaciju s providne ploče za lice na sarkofagu kontrolisanom pupčanim vrpčama.

"Ces Ambre", promrmlja Dem Loa, s prstima na hladnoj plastici samo nekoliko centimetara iznad izbornog obraza njene trojne pastorke. "Lepo spavaj, dušo. Lepo spavaj."

Na komandnoj palubi, visoki muškarac je stajao među virtuelnim AI.

"Dobro došao, Petire, sine Anee i Endimiona", reče Sajdžio uz mali naklon.

"Hvala ti, Sajdžio. Kako ste svi vi?"

Rekli su mu to izrazima koji su prevazilazili matematički jezik. Petir klimnu glavom, malo se namršti i dodirnu Bašou rame. "U tebi je previše sukoba, Bašo? Želiš njihovo pomirenje?"

Visoki muškarac s kupastim šeširom i blatnjavim drvenim cipelama reče: "Da, Petire, molim te."

Čovek stisnu rame AI u prijateljskom zagrljaju. Obojica na tren zatvoriše oči.

Kada ga je Petir pustio, mrzovoljni Bašo se široko osmehnu. "Hvala ti, Petire."

Čovek sede na ivicu stola i reče: "Da vidimo gde smo pošli."

Holokocka od četiri puta četiri metra pojavi se pred njima. Zvezde su bile prepoznatljive. Dugo putovanje Heliksa van ljudsko-aneanskog svemira bilo je obeleženo crvenom bojom. Njegova projektovana putanja produžavala se napred u plavim crticama - plavim crticama koje su se protezale prema središtu Galaksije.

Petir ustade, posegnu u holokocku i dodirnu malu zvezdu odmah desno od projektovane staze Heliksa. Taj deo se smesta uveliča.

"Bilo bi zanimljivo proveriti ovaj sistem", reče čovek s prijatnim osmehom.

"Lepa zvezda G2. Četvrta planeta ima oko sedam zapeta šest poena po staroj Solmevljevoj skali. Imala bi i više, ali na njoj su evoluirali neki prilično gadni virusi i neke prilično divlje životinje. Veoma divlje."

"Šest stotina osamdeset pet svetlosnih godina", primeti Sajdžio. "Plus četrdeset tri svetlosne godine za korekciju kursa. Ubrzo."

Petir klimnu glavom.

Gospa Murasaki pomeri lepezu ispred našminkanog lica. Njen osmeh bio je izazovan. "A kad stignemo, Petir-san, hoće li gadni virusi nekako nestati?"

Visoki muškarac slegnu ramenima. "Većinom, moja Gospo. Većinom." On se isceri. "Ali divlje životinje će i dalje biti tamo." On se rukova sa svakom AI.

"Čuvajte se, prijatelji. I čuvajte naše prijatelje."

Petir otrča natrag do košmara od tri metra s hromiranim sečivima, na glavni nogostup, baš kada je Dem Loa zašuštala mekom odorom po tepihu palube da bi mu se pridružila.

"Sve spremno?" upita Petir.

Dem Loa klimnu glavom.

Sin Anee i Rola Endimiona spusti šaku na čudovište koje je stajalo između njih, priljubivši dlan uz izvijeni rog dugačak petnaest centimetara. Njih troje iščekuju bez ikakvog zvuka.

Heliks je isključio gravitaciju zaštitnog polja, uskladištio vazduh, pogasio unutrašnja svetla i nastavio dalje u tišini, načinivši pri tom jedva primetnu korekciju kursa.